

özgür gelecek

16-30 NİSAN 1993 SAYI: 2 FİYATI:10.000 TL (KDV DAHİL)

DÖNEMEÇTEKİ PKK: ÇUBUĞUN UCU TERSİNE Mİ
BÜKÜLÜYOR?

Gündem yazısı 3. sayfada

BOŞANMANIN KOLAYLAŞTIRILMASI NEDENİYLE
KOPARILAN FIRTINALAR

Kadın sayfasında

YENİ KADINLARIN YARATILMASINDA ÖRNEK ALINACAK
KOMÜNİST KADIN; ALEKSANDRA KOLLONTAI

Kadın sayfasında

BARBARA ANNA KİSTLER'İ ANIYORUZ

23. sayfada

HABEŞ RADİKALLEŞİYOR

Faik Bulut'un yazısı 22. sayfada

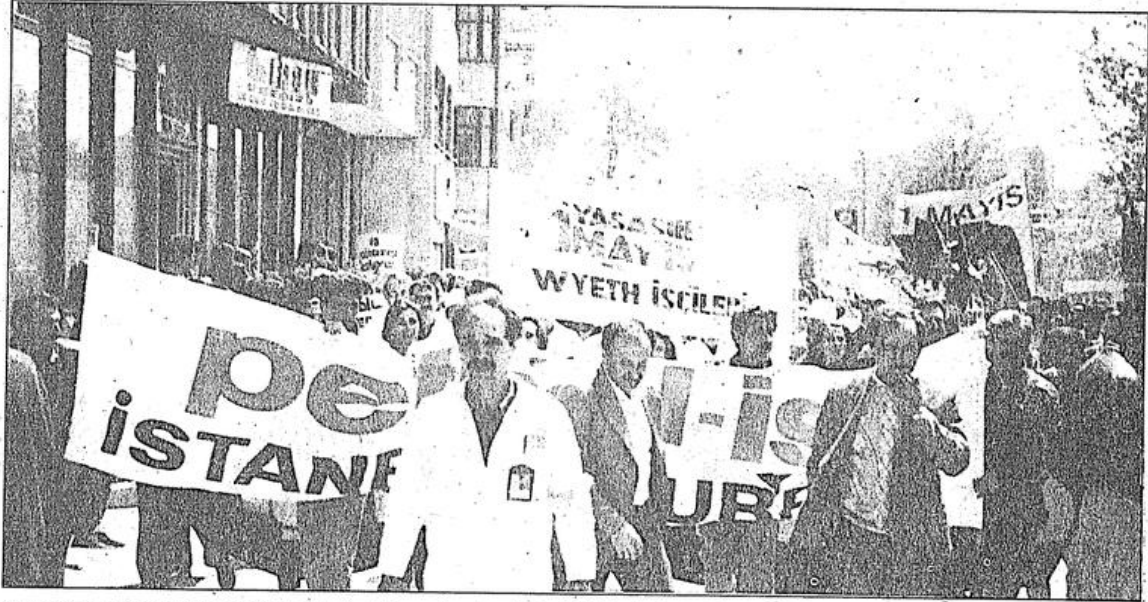
1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanlarına!

■ Bütün işçiler kardeştir. Bütün işçilerin davası ortaktır. Çünkü bütün işçilerin düşmanı emperyalizm, komprador kapitalizm ve büyük toprak ağalarıdır.

Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi rehberliğinde işçi -köylü ve emekçilerin birliği bütün çalışan ve ezilen halkların refah ve mutluluğunun, gerçek kurtuluşun tek güvencesidir.

1 Mayıs'lar emekçilerin alıntı ve canları pahasına kazanılmıştır. Sembolleşmiş gün ve bugünle özdeşleşmiş alanlar her 1 Mayıs'ta işçi ve emekçilerin birlik-mücadele-dayanışma şiarlarıyla çınlayacaktır.

12 ve 13. sayfalarda

1 Mayıs'ın kökeninde yatan sınıf bilinci, mücadele azmi ve kararlılıktır! Hiçbir güç bu içeriğinin yaşamasını engelleyememiştir, engelleyemeyecektir de.

İçerde çocukları dışarıda analar haklarının nasıl korunacağı ve kazanılacağını gösterdiler. Son sözü direnenlerin söyleyeceğini bir kez daha tanıttılar.

Cezaevlerindeki direniş kazandı

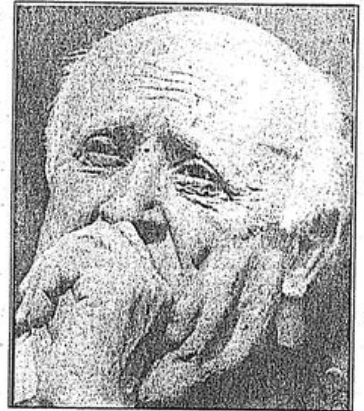
■ Malatya Cezaevindeki direniş analar dışarıdan destek verdi.

'Newroz' romanı hazırlık aşamasında gözaltına alındı

■ Yazarımız Muzaffer Oruçoğlu'nun yazdığı "Newroz" romanı Ankara'da dizilip, hazırlandı. Ancak kitaba, Umut Yayımıcılığa ulaşmadan polis tarafından el konuldu. Kitabı yayınevimize getirmekte olan Ozan Barış Erdoğan poliste işkence gördü. 19. sayfada

EP kendi patronu tarafından toplatıldı

■ Gazeteciliği iş bağlantıları için kullanılan patronlar kendi dergilerini kapatıyor. 18. sayıya kadar EP dergisinde çalışan Kadir Can ile görüşmemiz 11. sayfamızda

500 günün isim BABASI

Beşyüz günün bilançosu: Ne dediler, ne yaptılar?

14 ve 15. sayfalarda

Dönemeçteki PKK: Çubuğun ucu tersine mi bükülüyor?

Bilindiği gibi modern revizyonist kalelerin alaşağı edilmesiyle uygulamaya sokulan "Beyaz Saray" patentli "Yeni Dünya Düzeni", emperyalistlerin çıkarlarına dokunan en küçük muhalefet odaklarını dahi "dikensiz gül bahçeleri"nde sömürü ve zulmünü daha da derinleştirerek sürdürmeyi hedeflemektedir. Emperyalizmin bu politikası, küçük ve ulusal burjuva hareketler üzerinde kısa sürede etkisini gösterdi. Dün Nikaragua'da, El Salvador'da, Filistin'de Güney Kürdistan'da yaşanan "masaya oturma", "uzlaşma" süreçleri, bugün A.Öcalan ve-PKK şahsında Türkiye Kürdistanı'nda uygulamaya sokulmuştur.

Kimi çevreleri şaşkına çeviren Öcalan'ın tavrı ve doğrultu değişikliği PKK'nın niteliği ile uyum içindeydi.

Öyleyse?
Bulutsuz gökyüzünde çakan bir şimşek miydi?
Özün dışı vurumu muydu?
İlki değil; ikincisiydi.

Evet, PKK ulusal devrimci bir hareketti. Fakat bu devrimcilik ulusal-cılık eğik düzleminde varılan bir devrimcilikti. Kürt burjuva ulusalçılığı, dayandığı sınıfsal temelde, PKK'nın ulusal devrimciligi her türlü uzlaşma eğilimlerini açtı. Bilinir ki, burjuva milliyetçi hareketlerde direnmeyle uzlaşma, savaşla barış arasındaki mesafe yalnızca bir adımdır. Ulusal-burjuvacılıkla bezenmiş bir harekette yalnızca devrimci öğeler değil, bundan daha çok milliyetçi öğeler harmanlanmış olarak bulunur. Bundan ötürü, PKK her türlü uzlaşma çizgisine olabildiğince açık bir yapılanmadır. Teorisi her ne kadar ezilen ulus burjuva milliyetçiliği ile sosyalist öğelerin rastgele bir harmanlanması olarak gözüküyorsa da burjuva milliyetçilik yumağında, sosyalist öge bu yumağa dolanmış al bir iplik gibidir yalnızca. Sosyalizm zaman zaman işin dekoru olarak kullanılmıştır; öz milliyetçiliktir.

Bu demektir ki, PKK'nın devrimciligi her türlü kararlılıktan uzaktır. Ve bilinir ki; ve çoğu kez tanıttanmıştır ki, silahlı mücadele ezen ulus burjuva çevreleriyle uzlaşmanın bir aracı haline getirilmiştir ezilen burjuva-milliyetçi yapılanmalarda. Hele silahlı mücadeleyle "pazarlık" gününün doruğuna varılmıştır.

Öcalan'ın Talabani ile yanyana gözükmesi, onu övgüleri layık görmesi, ve dahası başından beri hain, düşman vb. sıfatlarla nitelediği Kemal Burkey'la omuz omuza "gizli protokollerle" Kürt sorununu "çözmeye" kalkışması, burjuva-milliyetçi her yapılanmanın içler acısı hazin sonu olsa gerektir. Kendisini Kürdistan İşçi Partisi olarak adlandıranların Kürt işçisinin arzu ve özlülerini değil, burjuva milliyetçi özlülerinin peşinden koştuğu son doğrultu değişikliğiyle anlaşılması olsa gerektir.

adımlanmış bulunuyor.

Eleştirilerimiz ve mücadeleimiz Kürt ulusal kurtuluş hareketine değil, bu ulusal kurtuluş hareketini bağışlayıp yolundan sapıtıp, şaşırıp, aldatanlara olacaktır.

Her zaman söyledik ve yine yine ediyoruz: Kürt, Türk, Ermeni, Laz, Çerkez vb. demeden tüm ulusal topluluklardan işçi ve emekçilerin kardeşçe sınıf dayanışması, ortak cep-hedatlığı aslolandır. Birleşik örgütlerde, ortak mücadele! Her iki ulusun ve diğer ulusal azınlıklardan işçi ve sömürülen geniş yığınların kaderi aynıdır. Türk komprador ve toprak ağaları tarafından sömürül-mekte ve zulme uğramaktadırlar. Öyleyse, ortak düşmanlara karşı ortak mücadele; temel olan budur.

Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi sınıf mücadelesi kanalına yöneltil-medikçe ve bu güzergahta Marx, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un teorisiyle donanmadıkça muzaffer olamaz. Olsa olsa, emperyalizm, bölge gericiliği ve ezen, sömürülen, egemen Türk burjuva çevrelerin bir aleti, bir eklentisi olarak kısırlaşıkça kısırlaşacaktır.

Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi bilimi Türkiye'nin her millyetten işçi ve emekçilerini kurtuluşa götürecektir yegane bilimdir. Bu bilimle donanmış proleter öncü, ulusların kendi yazgılarını tayin hak-kını gerçek çözüme kavuşturacak tek partidir.

Emperyalizm ve toplumsal dayanışma güçlerini koltuk değnek-lerine kendini yaslayan bir arayışla Kürdistan asla özgürleşemeyecektir. Proletaryanın öncü müfrezesi önderliğinde birleşik Türkiye proletaryası ve komşularının Halk Demokrasisi, bağımsızlık ve sosyalizm uğruna yürüttükleri savaşın zaferi, Kürdistan'ın da zaferi olacaktır.

Çiziyorum

Ercan AKYOL

"Emperyalist kapitalizm Kürdistan için bir program geliştirmiyor. Ben şimdiden buna dört elle sarılmış bulunuyorum, sen de sarılmak zorundasın. Ulusal kurtuluş, sosyalizm vb. lafları bir yana bırak. Kapitalizmden gelebilecek uşaklık payını alalım. Apo kardeş. Eğer bunları yaparsan iyisin, güzelsin; yapmazsan bu yaman dönemde tarih seni tasfiye edecektir..." Dikkat edilirse, Talabani'nin mektubundaki yaklaşımda, hatta dolaylı da olsa TC hükümetinin etkisiyle içine girdiği tutumda bizi tek tarafı olarak silah bırakmaya davet etmesi gibi bir durum vardır." (A. Öcalan, Serxwebûn, Şubat 1992).

Yaklaşık bir yıl önce YNK lideri Talabani'nin kendisine gönderdiği bir mektubu, PKK lideri A. Öcalan şöyle değerlendirmekteydi: "Emperyalist kapitalizm Kürdistan için bir program geliştirmiyor. Ben şimdiden buna dört elle sarılmış bulunuyorum, sen de sarılmak zorundasın. Ulusal kurtuluş, sosyalizm vb. lafları bir yana bırak. Kapitalizmden gelebilecek uşaklık payını alalım. Apo kardeş. Eğer bunları yaparsan iyisin, güzelsin; yapmazsan bu yaman dönemde tarih seni tasfiye edecektir..." Dikkat edilirse, Talabani'nin mektubundaki yaklaşımda, hatta dolaylı da olsa TC hükümetinin etkisiyle içine girdiği tutumda bizi tek tarafı olarak silah bırakmaya davet etmesi gibi bir durum vardır." (A. Öcalan, Serxwebûn, Şubat 1992).

Geçen yıl, halkı ayaklanmaya çağırarak yazısında, Talabani'nin kendisine yazdığı mektubu yukarıdaki sözlerle değerlendiren PKK lideri Öcalan, Talabani'nin çağrısına bir yıl sonra, yani bugün kulak vermemekte, ayak uydurmaktadır. Hem de dün "uşak", bugün de "ona şükran borçluyuz" dediği Talabani ile kol-kola girerek.

Nihayet yol ayrımına varıldı... PKK hareketi kendi saygınlığını önderinin eliyle yalnızca zedeledi; siliş süpürdü.

Öcalan'ın anayasal çerçeveye sınırlanmış "üstten çözümü" temel alan basın açıklaması, ulusal burjuva reformizmine köprüdür. Yeni siyasal-stratejik doğrultu, PKK hareketini kendi kendisini kısırlaştırın yola sokmuştur.

Bağımsız Kürdistan şiarından sarkatlanmış federasyona, illegalitenden burjuva legaliteye, yasa-dışı partiliktan yasal partililiğe, namulun ucundaki iktidardan namulun dışındaki iktidarsızlığa, silahlı savaşımın barışçı evrimleşmeye doğru çubuğun ucu tersine bükülmüştür. Son açıklamaların çerçevesi budur.

PKK ve önderini serbestçe siyaset yapması, Kürt kimliğinin tanınması, kültürel ve devlet kurma özgürlüğünden başlık sınırlı siyasal bazı hakların verilmesiyle, PKK'nın "olmazsa olmaz" savaş çığlığı olan "Bağımsız Kürdistan" kurulabilir mi? Merkezi Türk devleti parlamento çatısı altında "Bağımsız Kürdistan'a" varılabilir mi?

Elbetteki hayır! Taktik vb. sözlerle bu doğrultu değişikliği sis perdesi altında bırakılmaz.

Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, ezilen ulusların yabancı ulusal bütünlerden ayrılıp kendi ulusal devletini kurma özgürlüğüdür. A. Öcalan bağımsız Kürdistan değil, federasyonda anlaşılabilir diyor. Apaçıkça bu Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının, yani bağımsız Kürt devleti kurma hakkının kapı dışarı edilmesi demektir.

Halkın aşığıdan gelen dolaysız zorlamasıyla yığınları içine alarak hızla gelişen burjuva Kürt ulusal hareketi, Türk faşist devletin temelinde yer sarsıntısı yaratarak tepe noktasını adımılamıştır. Ulusal-cılık eğik güzergâhında da olsa, "sosyalizmi" milliyetçiliğe uyarılama zemininde de olsa direngen ve direşkenlikle, kan ve ateşle yoğrulmuş binlerce şehidin kanyıyla ısrarlı silahlı mücadele aracılığıyla kazanılan süreç, anayasal çerçeveye koşutluk halinde geri döndürülmüştür. Silahlı mücadelenin emeğin köleleştirilmesi üzerine kurulu kıyıcı düzeni, şurasından burasından halleç pamuğuna çevirdiği bir mecradaki doğrultu değişikliği, Kürt burjuva ulusal hareketi onarılması zor gedikler açmıştır.

A. Öcalan'ın açıklamalarıyla Kürt ulusunun ayrı bir devlet kurma özgürlüğü adeta zincire vurulmuştur. PKK hareketi bazında durum budur.

Polis haftası üzerine

Kana doymayan patron-ağa devletinin eli kanlı uşakları şimdi de halka karşı topyekün bir psikolojik saldırıya geçtiler. Özellikle İstanbul'da yargısız infazların arttığı bir döneme rastgelen "polis haftası" ile birlikte kendi korkularını yemek için olsagerek bir dizi çirkef açıklamalar ve saldırılara giriştiler.

Polis haftası süresince İstanbul Valiliğine, "Hırsızlığı, fuhuşu, uyuşturucu satanı, yalancılığı affederiz ama, polise karşı geleni affetmeyiz." Emniyet Müdürü imzalı pankart asılı kaldı.

Kendilerini kendi ağzlarıyla teşhir ediyordu bu yazılar. O gün bütün İstanbul halkına, kendilerinin halkımıza karşı açtığı savaşta çürümüşlüğü, kokuşmuşluğu, devrimcilerin ise iyiyi güzeli temsil ettiğini bir kez daha gösterdiler. Onlar pankartlarında düzenin bütün pisliklerini saymış ve bunların kendilerinin bir sonucu olduğu için, bu tür şeylerle ilgilenmediklerini, asıl sorunlarının, sınıfsız ve sömürsüz bir dünya idealiyle savaştan devrimcilerle olduğunu göstermişlerdir.

Ayrıca halka ihbarcı olmaları için de çağrılar yaptı. İstanbul Emniyet Müdürü yaptığı bir açıklamada; "Bir suç işleneceğini düşünüyorsanız, şüpheli bir şey duyuyor veya görüyorsanız, bu polise yararlı olacaktır. Bizi aramaktan çekinmeyin" diyerek, şüpheli, güvensiz ve kişiliği bir toplum yaratma çabalarını sürdürüyor.

Tuncelililer Derneği ve Yenibosna Halkevi kapatıldı

Koalisyon hükümetinin programlarında "konuşan, örgütlü toplum istiyoruz" derken "susan, örgütsüz toplum istiyoruz" demek istediği hergün biraz daha kanıtlanıyor. Barış sözcüğü cinayetin, demokrasi sözcüğü faşizmin, özgürlük sözcüğü yasa dışılığı üzerine örten aldatıcı perdeler olarak kullanılıyor.

Yenibosna halkının ve gençlerin kültürel çalışma ve dayanışmalarını aracı haline gelen halkevinin bu durumunu sindiremeyen iktidar çareyi kapısına kilit vurmakta buldu.

Dersimlilerin yoğun ilgisini çeken, dertleşmek, dayanışmak, kendi gerçekliklerini kavramak ve kültürel çalışmalarını geliştirmek açısından elverişli bir ortam sunan Tuncelililer Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği İstanbul Valiliğinin kararıyla kapatıldı. Dernek yönetiminden kimseye tebliğ edilmediği, kapatma kararının derneğin kapısına asıldığı öğrenildi.

Bugüne kadar; Erzincan depreminden, Kürt köylerinin basılıp köylülerin öldürülmesine, işçilerin direnişlerine kadar bir dizi toplumsal konuda dayanışma ve protesto tavırlarına giren; çeşitli kültürel etkinliklerle kitlesel dayanışma ve bilincin güzel örneklerini veren; ezilenin, emekçinin yanında olan Tuncelililer derneğine olan bu düşmanca tutumun devletin Dersimlilere olan tarihsel düşmanlığıyla da bağlantılı olduğu anlaşılıyor. Kapatılma kararını öğrenen yönetim kurulu üyeleri böyle bir karara neden olabilecek bir tutumlarının olmadığını, kapatılmalarının haksız ve keyfi olduğunu, haklarını arama konusunda ısrarlı olacaklarını dile getirdiler.

Kayseri Halkevine kontrgerilla tarafından kundaklandı

KAYSERİ, Özgür Gelecek/DKO'lar üzerine yönelen saldırılar, baskılar, insanları yıldırma politikaları Türkiye çapında devam ederken, Kayseri Halkevi ve Kitle Örgütleri'de nasibini alıyor. Kayseri yıl başından beri süren gözaltılar, işkenceler, Halkevi'nin yakılmasıyla başka bir boyut kazandı.

Kayseri Halkevi, 7 Nisan'da, gece saat 02.00'de bir taksileyle yanan şahıslarla bir bidon benzin dökülerek yakıldı. Olayın farkına varan bir kaçıpının çağırıldığı iftaye-beş dakikalık yolu yarım saatte katete-

rek gelip yangını söndürüldü. Olayla ilişkin olarak, Halkevi ve Özgür-Der'in yapıtları basın açıklamasında, "faşist terör, iç hareket adı altında, Kürt ve Türk halkları üzerinde uyguladığı baskı, katliam politikalarının şiddetini, her geçen gün daha da artırarak devam ettiriyor" denildi.

Polis ise 7 Özgür-Der ve Halkevi yöneticisini gözaltına alarak olayı, sol içi bir çatışma gibi göstermeye çalıştı. Gözaltına alınan 7 kişinin isimleri şöyle: Göksel Höyük, Yüksel Höyük, Esin Gökçınar, Fah-

ti Ayaz, Meliha Ayaz, Faruk Mut ve Sivas Mücadele muhabiri, Sevinç Kaymak.

4 AYLIK BAŞAK GÖZALTINDA

Gözaltına alınanlardan Faruk Mut'un eşi Fatma Mut 4 aylık bebeği Başak'la birlikte emniyeti eşini sormak için gittiğinde hiç soru sorulmadan bebeğiyle beraber gözaltına alındı. Küçük Başak'ın attığı çığlıklar emniyeti bir süre çınlattı.

Gözaltına alınanların bir an önce bırakılması için bir Halkevi ve Özgür-Der üyesi bir grup insan, SHP Kayseri-Kocasinan ilçe başkanlığında açlık grevine başladılar. Açlık grevindeki insanların fotoğraflarını çekmek isteyen gazetecileri SHP'iler "bu yaptığınız olay yasadışı bir eylemdir. Burada fotoğraf çekemezsiniz" diyerek engellediler. Duruma açlık grevindeki insanlar ve onların ziyaretçileri müdahale edince SHP'liler geri adım attılar. "Tamam bir şey söylemiyorum, fotoğraf da çekebilirsiniz, açlık grevinde yapabilirsiniz" demek zorunda kaldılar. Açlık grevinin üçüncü gününden sonra ortalıkta hiçbir SHP yöneticisi kalmadı. Yakınlarının 14 Nisan'da DGM'ye çıkarılacağını sözünü alan açlık grevciler eylemlerine son verdiler.

Kayseri Halkevi benzin dökülerek yakılması sonucu hasar 10.000 milyon lirayı geçiyor.

Kayseri Halkevi'nin kundaklandıktan sonraki durumu

Devletin özel radyoları kapatma şovu

Kapatılan özel radyolarla, özelde devletin genelde ise koalisyon hükümetinin baskıcı, zorba yüzünün tek tipçiliğinin örneklerine bir yenisini daha eklendi. Muhalefetteyken yalan torbalardan bol bol dağıttıkları konuşan Türkiye şairleri, onların koltuklarından uzaklaşıp şakayı alıp gittiklerinde sarıldıkları koca bir yalandır. Koltukların dayanılmaz rahatlığı ve ondan uzak kalmamanın acısı birdenbire demokrasi hayranı yapar onları. Bunun içindir ki muhalefette demokrasi timsali iktidarda zorbadırlar. Bu çelişkilerin sık sık, dün gündür, bugün bugündür sözleriyle açıklarlar.

Yasadışı olanları yasalara uydurturuz beyanatıyla kapatılan özel radyolar arasında onlara hiç de zarar vermiyordu. Hatta tam tersine halkı uyutma ile eğlendirme arasında sallandırıp bir güzel depolitize ediyorlardı. Ama dedik ya devlet tek tipçidir halkı uyutmayı kendi tekelinde tutuyor, kendine özde seslere dahi tahammül edemiyor.

Peki kapatıldıkları için özgürlük, çok seslilik, demokrasi, halkın malı kesilen özel radyolar ne demeli? Kapatılacakları gün boyu ülkenin anti, demokratikliğini anlatıp durdular Türkiye'nin dört bir yanında halkımıza.

Kapatılma kararı çıkmadan öncesine kadar bu ülkede her şey süt liman mıydı ki bu konulara hiç değinmiyorlardı. Radyoculuk yerine ka-

RADYOLARI DA BÖYLE ŞUTLADI!

setçalar görevini yapan, liseli aşkların mesajlarını iletmekte kitle iletişim işlevini üstlendiklerini sananlar haktan ancak "Abi ya sizi çok seviyoruz; devlet sizi lütfen göndermesin, fardon kapatırmasın" mesajlarının dışında nasıl bir destek alabilirlerdi ki.

Eğer halka geçerken TRT yayınlarının alternatif olduklarını gösterseydiler halk onlara ağlamaklı mesajların dışında kapatılmalarını engelleyecek güçlü bir destek verirdi.

Ama halkı "Corc'tan borç isteyen, bu dağların nesine geldiğini unutan emmoğlu'larla uyuturlarsa, hatta halkı uyutma işinde TRT'nin de ötünde giderlerse halk onların kapatılmalarına acıklı mesajları göndermekle, orasına, burasına siyah kurdele bağlamakla yetinir.

Halkın gerçek sesi olmayan ve kitle iletişim araçlarının bilimsel işlevini üstlenmeyen özel radyoların kapatılması halkımız için büyük kayıp değildir.

Devlet sadece tektipçiliğinden zorbalığından kapatmıştır bu radyoları. Çünkü kendi borazanlığını yapan TRT radyolarının içerdiği özel radyolardan farklı değildir. Evet devlet bozuk Türkçe, kalitesiz program, yalan ve dümece haber konusunda özel radyolarla yarışmak istemiyor. Anlaşılan savundukları rekabet piyasası bu konuda onları pek seçmiyor.

Özgür Gündem Nisanda yeniden çıkıyor

Özgür Gündem gazetesi 15 Ocak 1993'te ara verdiği yayınına yeniden başlıyor. Gündem tirajlı gazetelerine Nisan'ın son haftasında kavuşabilirler.

Özgür Gündem Mayıs 1992'de yayın hayatına başladığında şanslıydı: Sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadelesi kırsal alanlarda halkla bütünüleşmeye başlamış, işçi sınıfı hareketlilikleri artmış, memur sendikaları gibi yeni toplumsal dinamikler ortaya çıkmıştı. Ustelik 12 Eylül'ün başından beri devrimci özdeşleşebilecekleri bir gazetesinin özlemle beklemişlerdi. Bu yüzden devrimciler

Özgür Gündem'e cömertçe kredi açtılar. Kürt ulusal mita-

delesine yaslanan görünümünden çok rahatsız olmadılar. Ne de olsa Özgür Gündem burjuva basının dışında farklı bir sesi; onları Cumhuriyet'in statükocu kemalist çizgisinden de kurtarıyordu.

Ama süreçte spotlardan manşetlere, sanattan magazine, okur mektuplarından dizi yazılara dek Kürt ulusal hareketinin değerleri Özgür Gündem'e damgasını daha kalın hatlarla vurmaya başladı.

Bu haberlerin seçiminde ve sunuluşundan kolayca anlaşılabilir. Sonunda İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde yaşayan devrimciler Özgür Gündem'e karşı sessiz bir konsensusa gitti-

ler. İlk refleks ikinci bir gazete satın almaları başladı. Muhabirlerine yönelik saldırılar ve Kürdistan'daki dağıtım sisteminin devletin baskı ve zorla yok etmesi ard arda gelince gazeteye hayat veren kaynaklar kurudu.

Özgür Gündem yeni döneminde, biçimsel değişikliklerin yanı sıra, özellikle içeriğine yönelik geçmişteki hatalarından ayıklanarak çıkma iddiasını taşıyor. Artık daha genç bir kadrosu var. Özgür Gündem Kürdistan'da dağıtım sorununu çözmüş.

Bugünlerde harıl harıl prova baskılarıyla uğraşan Özgür Gündem'e (Kürdistan kadrosu zayıfta olsa) 1 Mayıs'ta rakip geliyor — Aydınlık.

Bu baskı ve zulüm nereye kadar

Gelişen mücadele karşısında eli kolu bağlı kalan faşist T.C halkın üzerindeki baskı ve katliamları artıracak gün be gün daha da azınlaşıyor. Dicle'ye bağlı Keleşki köyünü basarak, köylüleri göçe zorlamıştır. Köylülerin direnmesi üzerine köylünün gözleri önünde evlerini yıkmışlardır.

Olay günü tarlada çalışırken köylerinden çıkan dumanları görüp, koşan köylüler "Ne yapıyorsunuz, biz de Türk vatandaşız" demelerine rağmen faşist T.C'nin temsilcileri "siz Türk vatandaşı değilsiniz, defolup dağa çıkın" demişlerdir.

Bu olaylar üzerine İHD ve kitle örgütleri olay yerine giderek incelemelerde bulunmuşlardır. İncelemelerini tamamlayan İHD Diyarbakır şube sekreteri Av. Sedat Aslantaş, yakılan köyün sadece Keleşki köyü olmadığını, Dicle'ye bağlı Boğaz köyüne de üç gün süre tanıyıp, boşaltılmaması halinde yakılacağını bildirdiler.

Sedat Aslantaş devamla, konu hakkında bir rapor hazırlayarak Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvurup baskıların durdurulmasını ve zararın tazmin edilmesini isteyeceklerini de belirtmiştir.

Öte yandan, Vali İbrahim Şahin bu saldırıları doğrulamazken, olayın PKK'nın "Ateşkes" çağrısına rastlaması

Serdar CAN

ÜÇ BİN YILIN DESTANI

Şiir

ÇIKTI !

Tüm kitapçılardan ve bürolarımızdan temin edebilirsiniz

Enternasyonalist proletaryanın birlik dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın 103'ncü yıldönümünün kutlanmasına sayılı günler kaldı. Toplumun çeşitli sınıf ve katmanları kendileri için bazı günleri özel gün olarak ilan edip kutlarlar. Her sınıfın sevip kutladığı önemli günler vardır. Bu günde emekçiler Stalin'in sözleriyle şunu haykırırlar: "Tüm dünya emekçileri, bağımsız, herkesin çalıştığı ve sınıf farklarının olmadığı bir düzende yaşamak istiyoruz. Bizler burjuvazinin ve zulmedenlerin hakimiyetinde yaşamak istemiyoruz! Kapitalizme ve onun getirdiği dehşet verici yoksulluğa ve kan dökümüne lariet olsun! Yaşasın emeğin hakimiyeti, yaşasın sosyalizm!"

Bu günün anlamında ve içeriğinde yaşanan gerçeğin pratiği yatmaktadır. 1 Mayıs'ın tarihçesinde zulme, sömürüye karşı verilen mücadelenin mirası ve kavgası yatmaktadır. 1 Mayıs insan emeğinin onurudur. 1 Mayıs geleceğe umutlu! 1 Mayıs kavgadır, bağımsızlıktır, emeğe saygıdır. 1 Mayıs birlik, dostluk ve kardeşliktir. 1 Mayıs maden ocakları, gece vardiyaları; 1 Mayıs işkencehaneler, dağaçları kısacası zalimin haksızın zulmüne karşı, mazlumun ve haklının insanlık tarihi boyunca yazdığı destan yatmaktadır.

İşçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki baskının, sömürünün olabildiğince boyutlandırıldığı, işçilerin kadın-çocuk demeden 14-16 saat çalıştırıldığı 1870 yıllarında Amerikan işçileri bunun önüne geçebilmek için örgütlü eylemlerini hayata geçirecek genel grev yaparlar.

Burjuvazi "pis çapulcular" dediği işçilerin bu direnişi karşısında paniğe kapılır ve direnişi kırmak için azgınca saldırır. Chicago sokakları işçilerin kanlarıyla sulanırken, işçi önderleri zindanlara tıklılır. Bu olaylar sırasında Chicago polis merkezini bombaladıkları iddiasıyla 4 işçi lideri idam edilir. Ama işçi sınıfının mücadelesi daha da kararlı bir gelişme göstererek "Mezardaki sessizliğimiz, hayat-taki konuşmamızdan daha etkili olmaktadır" diyen işçi önderi Albert R. Parsons'u tarih önünde doğruladı.

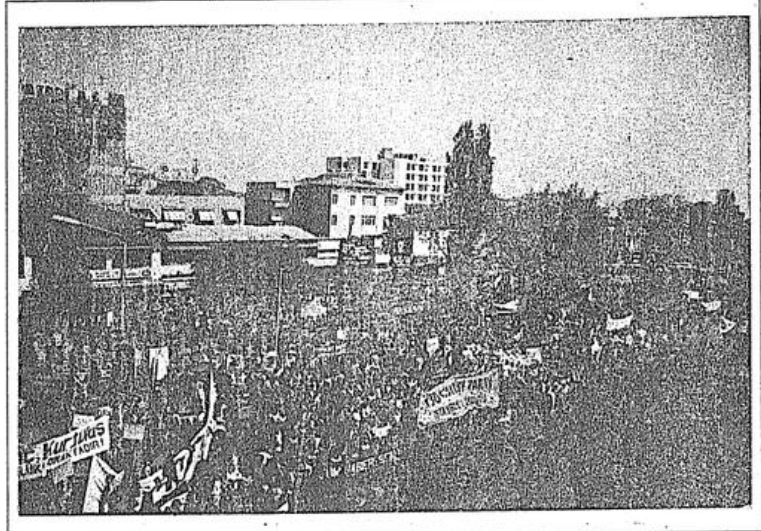
Daha sonra 1891 yılında II Enternasyonal'in aldığı kararla 1 Mayıs, işçi sınıfı

nın birlik mücadele ve dayanışma günü olarak ilan edildi. O günden bu yana 1 Mayıs sadece işçilerin değil ezilen tüm emekçilerin de günü olarak sömürüye, zulme başkaldırı günü olarak kutlanır.

Bu nedenle 1 Mayıs bir başka olmalı ve bir başka kutlanmalıdır. Bu günü dünya işçi sınıfına armağan bırakan Amerika işçi sınıfının devrimci önderlerinden Albert Parsons idam sehpasına giderken yazdığı şu satırlarda "sevgili çocuklarım, babanız özgürlük ve mutluluk uğruna gönüllü olarak canını vermiş bir kurbandır. Size miras olarak şerefli bir ad ve yapılmış bir görev bırakıyorum. O'nu koruyun ve bu yolda yürüyün." diyerek; yaşamının bedeliyle nasıl algılanıp, nasıl kutlanması gerektiğini bizlere miras bırakmıştır.

İşçiler 1 Mayıs'ta aydınlığa ve bilgiye kavuşmalı, bütün baskı, sömürü ve zulümlere karşı sömürsüz ve sınıfsız bir toplum uğruna mücadele etmek için kardeşçe bir birlik oluşturmalarıdır. Bütün çalışanlar, emekleriyle zenginleri ve soyluları besleyenler, çok az ücretle çok yorucu işlerde hayatlarını harcıyanlar, kendi emeklerinin ürünlerini hiç bir zaman tamamayanlar, uygarlığın lüksü ve ihtişam ortamında insanlık dışı koşullarda yaşayanlar, hepsi, işçilerin kurtuluşu ve mutluluğu uğruna savaşmak için ellerini, yüreklerini ve bilinçlerini işçi sınıfı davasına uzatmalıdırlar. Farklı milliyet ya da inanışlar içinde olan işçiler arasındaki düşmanlık ortadan kaldırılmalıdır. Unutulmalıdır ki bu dağınıklık, düşmanlık ve bilgisizlik sadece ve sadece zalimlerin ve yağmacıların işine yarar. Yer kürenin üzerinde yaşayan çeşitli milliyetlerden dünya işçileri hepsi, evet hepsi proletaryanın ortak bayrağı altında Altın Çağ'a yürümelidir. Kurtuluşlarının ancak ve ancak kendi ellerinde olduğu gerçeği hiç gözardı edilmemelidir.

Bütün işçiler kardeşlerdir. Çünkü bütün işçilerin davası ortaktır. Çünkü bütün işçilerin düşmanı emperyalizm ve onların yerli işbirlikçileri olan komprador burjuvaziler ve toprak ağalardır. Evet bütün işçiler kardeşler ve onların sağlam birliği, bütün çalışan ve ezilen insan türünün refah ve mutluluğunun, gerçek kurtuluşunun tek güvencesidir. 1 Mayıs'ta bütün ülkelerin işçileri güçlerini yeniden gözden

Sınıf mücadelesi tarihi, 1 Mayıs bilincinin karartılmayacağını hergün biraz da tanıtıyor.

geçirmeli, işçi sınıfına yönelen saldırıları tesbit etmeli; özgürlük, eşitlik ve kardeşlik için daha sapsız ve daha sürekli bir mücadele hattında güçlerini toplamalıdırlar.

1 Mayıs işçi sınıfının sosyal bilinç kazanmasında, enternasyonal dayanışmayı geliştirmesinde ve devrim mücadelesini yükseltmede önemli bir araç ve büyük bir simge oldu. 1 Mayıs'da asılan işçi lideri August Spies'in dediği gibi "o bir yeraltı yangınıdır" onu söndürmeye sömürücülerin gücü yetmedi, yetmiyor, yetmeyecektir.

Dünyada 102 yıldır kutlanan 1 Mayıs ülkemizde ilk yaşınması ancak 18. yılında 1909'da buldu. Sonra, 1922 yılında kızıl bayrakların, enternasyonal marşların öne çıktığı görkemli bir 1 Mayıs yaşandı. 1923 1 Mayıs'ında ise Kemalist diktatörlük her türlü eylemliliği yasaklayarak işçi sınıfına karşı saldırıya geçti. 1928'e kadar 1 Mayıs hep zor koşullarda baskı, yasak ve tehditlere rağmen kutlandı. 1928'den sonra ise sol harekette revizyonist, reformist anlayışların hakim ol-

ması nedeniyle uzun yıllar sessizliğe gömüldü. Burjuvazi bu süre zarfında 1 Mayıs'ın özünü saptırarak onu bahar ve çiçek bayramı olarak lanse etmeye çalıştı.

50 yıllık suskunluktan sonra hem dünyada hem de ülkemiz koşullarında devrimci mücadelenin canlanması yankısını 1 Mayıs'ta da buldu. İşçi ve emekçiler en görkemli 1 Mayıs kutlamasını 1976 yılında yaptı. DİSK tarafından düzenlenen mitinge 300 bini aşkın kitle katıldı. 1 Mayıs ülkenin dört bir yanından gelen işçi ve emekçilerin hep bir ağızdan sömürü düzenini langettikleri Taksim Meydanı'nda kutlandı. Ülkemiz ilk 1 Mayıs şehidini bu yıl vermiştir. Mehmet KOCADAG adlı TKP/ML üyesi 26 yaşındaki bir işçi 1 Mayıs gösterisi dağıldıktan sonra kendisini sinsi bir şekilde takip eden MİT ve kontr-gerilla tarafından kaçıtırılarak öldürüldü.

1977 1 Mayıs'ına bir önceki yıldan çok daha fazla katılım olmuş yüzbinlerce insan 1 Mayıs'ı Taksim alanında kitlesel gösteriye dönüştürmüştür. Fakat önceki yılın coşkusundan, gücünden kitleselliğinden korkan sömürücü sınıfların düzenlediği katliam sonucu 37 işçi ve emekçi hayatını kaybederken yüzlercesi de yaralanmıştır. 1 Mayıs 1977 mücadele tarihimize "Kanlı 1 Mayıs" olarak geçmiştir.

Burjuvazi bu katliamıyla 1 Mayıs geleceğini işçi sınıfının mücadelesinden sileceğini zannediyordu. Ama daha sonraki yıllarda bunun cevabını yine işçi sınıfı ve emekçi halktan aldı. Bu gelenek sınıf mücadelesi devam ettiği müddetçe burjuvaziye karşı bir mücadele günü olarak devam edecektir.

1978 1 Mayıs'ı yine İstanbul'da 1 Mayıs (Taksim) alanında ve yurdun dört bir yanında, 1 Mayıs alanlarında 100 binler tarafından kutlandı.

1979-80 yılında 1 Mayıs alanı başta olmak üzere, sıkıyönetim yasağı olan yerlerde engellenirken ülke çapında birçok büyük şehirde 1 Mayıslar yine yaşatıldı ve daha çok devrimci etkinlik gösterildi.

12 Eylül 1980' Askeri Faşist Cunta'nın başa gelmesiyle baskı, yasak ve katliamlar daha da katmerleşerek sürdürüldü: YÖK (Yüksek Öğrenim Kurumu), DGM (Devlet Güvenlik Mahkemesi), YHK (Yüksek Hakemler Kurulu) gibi kurumlarla (geçici olarak getirildi) denilen bu kurumlar bugün hala varlığını devam ettirmektedir) toplum cendere içine alınmaya çalışıldı. Demokratik kurum ve kuruluşların büyük çoğunluğunun kapısına kilit vuruldu. Türk-İş dışındaki tüm sendikalar kapatıldı.

1987-88'e kadar kitlesel bir eylemlikle kutlanabilen 1 Mayıs olmadı. Bu durum ilk olarak küçük ama önemli bir adımla 1988'de aşıldı. Devrimci demokrat güçler faşizmin çok sıkı önlemlerine rağmen 5000'e yakın bir kitlesellikle İstanbul'da 1 Mayıs alanına yürüdü. Her ne kadar alana girilemediyse de militanca bir mücadele verildi. 1989 1 Mayıs'ı daha ileri bir mücadeleye tanık oldu.

1989 1 Mayıs'ı sendikaların ihanetine

1 MAYIS MÜCADELESİNDE ŞEHİT DÜŞENLERİ SAYGIYLA ANIYORUZ

Mehmet Akif
Dalıcı: 1 Mayıs
1989'da şehitler
kervanına katıldı.
18 yaşında genç
bir işçi olarak,
sınıfının
bayramına
saldıranlara
yüreği avcunda
yanıt veriyordu

1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanlarına

uğradı. 1 Mayıs'ın işçi sınıfının dolayısıyla devrimci güçlerin mücadelesinde sembolleşen 1 Mayıs alanında kutlanması gerekirken onlar tehditlerden dolayı yan çizerek Abide-i Hürriyet Meydanı'na terhiç ettiler.

1989 1 Mayıs'ında saat 10.30'dan itibaren Taksim'i zorlayan devrimci güçler 3 koldan bunu başaramayınca kavga ede ede "Tepebaşındaki güçlerle birleştiğinde polislerin yoğun saldırısı ve kurşun yağmurlarıyla karşılaştı. Direnişçiler kendilerini taş ve sopalarla savunmaya çalıştı. 1 Mayıs sabahı kan dökücülerin bütün zulüm araçlarını harekete geçirmelerine rağmen "YAŞASIN 1 MAYIS" diye haykırınların direnişlerine tanık oldu. Bu direnişte 18 yaşındaki genç işçi Mehmet Akif Dalcı şehit oldu. Tüm dünyada 1 Mayıs meydanlarında kutlanırken, ülkemizde baskı ve zulümle engellenmeye çalışılıyordu. Hem de demokrasi, insan hakları adı altında.

90 1 Mayıs'ı yine aynı direnişe tanık oluyordu. Bu 1 Mayıs'ta Gülay Beceren adlı üniversiteli genç vurularak felç olurken, Bektaş Özkan ve Ali Yılmaz adlı işçiler ağır olmak üzere onlarca devrimci işçi yaralandı.

1 Mayıs'ın kalbi 90 yılında Taksim'de, Harbiye'de, Dolapdere'de, Kazlıçeşme'de, Güngören'de, İncirli'de attı. M-L'ler ve Yeni Demokrat Güçler 90 1 Mayıs'ına damgasını vurdu.

91-92 1 Mayıs'ında polis yine şiddet kullandı. 1 Mayıs alanı panzerlerle, köpeklerle ve yüzlerce polis tarafından kuşatıldı. Sadece İstanbul'da binlerce kişi gözaltına alındı, onlarca tutuklandı.

Gerek dünya konjüktüründe, gerekse ülkemiz somutunda yaşanan olaylar, 1 Mayıs'ın içeriğinin doldurularak Şanına uygun bir şekilde kutlanmasını ciddi bir görev olarak önümüze koymaktadır. Başını ABD'nin çektiği emperyalist kamp Şovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinde yaşanan geri dönüş süreçlerinden güc olarak işçi sınıfının ideolojisine cepheden saldırıya geçmiştir. İçinde sosyalizmin olmadığı bir "Yeni Dünya Düzeni" kavramı ile toplumsal hayatta kendilerinin çözüm ve reçeteler üretiyorlar.

İçinde proletaryanın, sosyalizmin olmadığı bir düzen "yeni" olabilir mi? Eski'nin temsilcileri olan sınıflar hiç yeniyi yaratabilir mi? İşte 1 Mayıs'larda "Yeni Dünya Düzeni" kavramının sakladığı gerçekler teşhir ve tecrit edilmelidir. Kapitalizm var oldukça sömürü ve zulümün var olacağı insanlık tarihinde canlı örnekleriyle apaçık ortadadır. "Toplumsal mutabakat", "globalleşme", "küreselleşme" laflarının kocaman bir yalan olduğu; bu gün dünyanın birçok bölgesinde yaşanan olaylarla doğrulanıyor. Emperyalist kamp emirindeki IMF, Dünya Bankası vb. kuruluşlarla sömürü, yarı-sömürge ülkeleri illiğine kadar sömürmektedir. "Yeni Dünya Düzeni"ni bu sömürleri gizleme üzerine oturtmaktadır. Gelişen sınıfsal ve ulusal kurtuluş hareketlerini, en içgüç yöntemlerle bastırmaya çalışmaktadır.

Egemenler 1 Mayıs'ın coşkulu kutlanmasından neden korkuyorlar?

Dünya işçi sınıfı hareketi bir yandan bu sömürücülerle savaşırken; diğer yandan adı geçen kavramlardan esinlenen ve sözünü ona sınıf adına hareket ettiklerini iddia eden reformist, revizyonist ve oportünist akımlara karşı da 1 Mayıs'ı bir mücadele günü olarak algılamalıdır. Çağımızın emperyalizm ve proleter devrimler çağı olmayıp; "teknolojik devrim çağı" olduğunu ileri süren bu akımlar işçi sınıfı mücadelesine büyük zararlar vermektedir. Bu anlayışlara göre sınıf mücadelesine gerek kalmamıştır. Emek ile sermaye, zalim ile maz-

lum "barış" içinde bir arada yaşaya bilirler ve yaşamaırdılar da! Evet bu sınıf düşmanı uzlaşmacı ve teslimiyetçi anlayışa göre artık "toplumsal mutabakat" geçerlidir. Ama etrafımıza baktığımız zaman emperyalizmin cirit attığı dünyada böyle bir olgu göremiyoruz. "Teknolojik devrim" kendilerini o kadar kaptırmışlar ki kafalarını kaldırıp yanı başındaki sömürü ve zulüm göremiyorlar. Ne barış? Ne mutabakat? İşte 1 Mayıs'larda proletaryanın idaline ihanet eden bu sınıf işbirlikçileri ve uzlaşmacıları teşhir edilme, inisiyatif onların ellerinden alınmalıdır. Çünkü onların anlayışı ve mantığı ile 1

her şeye düşmandırlar. Bu nedenle yasağı ve baskıcıdır.

Ülkemizde bunun somut örnekleri yaşanmıştır ve yaşanıyor. Hiç sorguladık mı, "özgürlük", "demokratikleşme", "şeffaf toplum" demogojilerini dillerinden eksik etmeyen egemen sınıflar ve onların kuklaları hükümetler 1 Mayıs'ın yığınsal ve amacına uygun kutlanmasına neden baskıcı ve yasağı oluyolar? Ya da çeşitli milliyetlere mensup işçi sınıfımızın yüzbinlerle 1 Mayıs alanlarını doldurmasından niye korkuyorlar? Bu korkunun karşı cephesinde sınıfsız ve sömürsüz bir dünya özlemi vardır da, ondan korku-

Proleter sınıf bilinci bu 1 Mayıs'ta birlik-mücadele dayanışma şiarlarını oaha da gur haykıracaktı.

Mayıs; kapitalizmin kutsandığı "Yeni Dünya Düzeni"ne bağlılık yemini yapıldığı bir gün olmaktan öteye gitmeyecektir.

Amerika işçi sınıfının önderlerinden August Spies idam edilmeden önce "mezarlık sessizliğiniz hayattaki konuşmamızdan daha etkili olacaktır" diye haykırarak kapitalist haydutlara korku salıyordu. Sömürücü zalimlerin işçi sınıfının mücadelesinden korkmalarının bir nedeni de 1 Mayıs'ı yaratanları yaşamaları sınıfın kurtuluşu için seve seve velerlerinden kaynaklanıyordu. İnsanlık tarihi bu korkunun dehşetine kapılan kapitalist zalimlerin yaptığı katliamlarla doludur. Sınıfların tarihi kanla yazılmıştır. Çünkü zalimler umudun düşmandırlar. Çünkü onlar insanlığı en temel hak ve özgürlüklerine düşmandırlar. Onlar iyi ve güzel olan

yorlar. Sınıfsız ve sömürsüz bir dünyayı yaratacak tek ve biricik sınıf proletaryadır da ondan korkuyorlar. Kısacası korkunun karşı tarafında kapitalizmi mezarla götürecektir güç vardır ve bu gücün birleşik kendilerine yönelmesinden korkuyorlar.

Bu yıl 93'ün 1 Mayıs'ını kutlayacağız. 1 Mayıs dolayısıyla hakim sınıflar yine tüm güçlerini yurdun dört bir yanında harekete geçirecek, halkımızı sokağa dökülmesini, meydanları doldurmasını önlemeye çalışacaktır.

Uşak basın yine terörün ayak seslerinden söz edecek, siyasi şube çevik kuvvet timleri yine yoğun operasyonlara girişecek, keyfi gözaltı, işkence ve tutuklamalar görülecektir. Yine kitlere gözdağı verilmeye, korku salınmaya çalışılacaktır.

Egemen sınıflar 1 Mayıs'ı yasaklar için durmadan uğraşıyorlar. Çünkü onlar da korkuyorlar 1 Mayıs'tan. İşçilerin bu dayanışma ve mücadele gelenekleri tazelemelerinden ödü kopuyor. Elleden gelse 1 Mayıs'ı takvim yapraklarından çıkaracaklar. Onun sınıfsal kızılı unutturmak için "bahar bayramı", "kişigün", "terör günü" derekesine indirgen istiyorlar. Ama güneş balıçla sıvanm işçisiyle kamu çalışanıyla, köylüsüyle genç-yaşlısıyla, aydınıyla Türkiye sınıfı ve müttefikleri onların oyunla boşa çıkardı ve çıkarmaya devam edecektir. 1 Mayıs'ı içimizden sömür atamayacaklardır. 1 Mayıs öncesi yasakları terör tehditleri, polis güçlerinin tanbul'a yığıdırılması, ramboları köpeklerle gövde gösterisi yapılması 1 Mayıs'ın kutlanmasını engellemeye engellemeye yetmeyecektir.

Burjuva partileri 1 Mayıs'ı yasaklamakta adeta birleştiler. SHP Grup Başkan Vekili Ercan Karakaş Mart ayı TBMM'ye 1 Mayıs'ın "emekçi bayramı" olarak kutlanmasına ilişkin yasa öneri verdi. DYP, ANAP, RP ve MÇP'ler işleri komisyonunda ortak hareket eden bu yasa önerisini reddettiler. Komisyon 1 Mayıs'ı, "Çalışanlar ve bahar bayramı" olarak değiştirdiler. Son dönemler egemenlerin meclisinde 1 Mayıs'ın bayramı olarak kutlanmasına yönelik yasa tasarıları yine bu baskının, "1 Mayıs'ın kutlanması yapılmamıştır" serileriyle gizlenmesi ile red edildi.

Olayı Karakaş "koalisyon yara alı" şeklinde yorumlarken, Demirel; SHP atıkları golün bir koalisyona krizine yol mayacağını söyle açıklıyordu: "Ne k yaratacak ki? Kanun teklifi. Kanun tasarıları değil". İnönü'nün "koalisyon tartışacağız" yollu beyanları ve SHP letvekillerinin koalisyonda kalıp k mayacakları konusunda önerge vermesi tasarıları ise sözde kaldı.

Egemenlerin yanı sıra birkaç katman daha vardır. Onlar da egemen sendikaları ve bunun başına çöreklenmiş sendika ağaları. Bu ağalar geçmişte işçi sınıfını 1 Mayıs'ta salonlara hapseden di mi? Zorun ve mücadelenin olduğu dönemlerde, koltuklarının başından kalkan mayan bu sarı sendika ağaları, öncü işçiler, devrimciler toplumsal muhalefeti yitirmiş sahte pehlivan tavırlarıyla arzı ediyorlar. İşçi sınıfımız bunları çok iyi biliyor.

Her ne kadar Türk-İş bir zamanlar işçilerin bayramı olarak 24 Temmuz'u (Türk İşçi Kuruluşu) öne sürmekten vazgeçmiş 1 Mayıs'ı kabul et zorunlu kalsa da, ha dostlar alış-verişte görsün diye göstermelik olarak 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak için girişimde bulunsa da DİSK HAK-İŞ ile kolkola girip, "1 Mayıs'ı Taksim'de kutlayacağız!" diye söylese de böyle olacaktır. "Biz uğraştık ama olmadı" kılıfı altına gizleneceklerdir. 1 Mayıs alanı üzerindeki abluka yine M-L'ler devrimci güçlerin çabasıyla kırılacaktır.

Ve yine bu 1 Mayıs'ta da M-L'ler devrimciler Hadi 1 Mayıs Alanlarına! yeyeceklerdir. Zira 1 Mayıs Alanı 1 Mayıs'ın şehitlerinin kanıyla sulanmıştır. Devrim mücadelesinde bir sembol durumuna gelmiştir. 1 Mayıs Alanı devrim ve karşı devrimin hesaplaşma arenası olmuştur. 1 Mayıs alanı olarak sembolleşen yerler 1 Mayıs'ta da emekçilerin ve devrimcilerin birlik-mücadele-dayanışma şiarları dinleyecektir. Bu memleket, bu kavga bu alan bizim diyoruz. HAYDI 1 MAYIS ALANLARINA! YAŞASIN 1 MAYIS BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLARI BİRLEŞİN BİLİ YEK GULAN YAŞASIN PROLETARYA İNTERNASYONALİZMİ YAŞASIN ML-MZD

Beşyüz günün fiyaskosu: Ne dediler, ne oldu?

Seyim meydanlarında "eğer iktidar olursak 500 gün içinde her şeyi düzeltiriz" diyen ve daha da ileri giderek herkese bir ev bir araba vaad eden Demirel 500 günün dolması üzerine büyük bir pişkinlikle "500 gün içinde her şeyinizi hallederim diyen bir çikarsa ona inanmayın" diye beyanlar vermekte "önümüzdeki seçime kadar iki 500 gün bir 300 gün daha var" diyerek yeni günleri kazanmaya başlamıştır. Olağan üstü halin olağan duruma gelmesi gibi Demirel'de habire biten günlerin yerine yeni günler harcamaktadır. Öncelikle altını kalın çizgilerle çizerek belirtmek gerekir ki, hükümetin 500 günü yeni bir dönemi değil, varolan sistemin sürdürülüşünü ifade ediyor. Bu süreçte, süre gelen hiçbir uygulamaya halkın çıkarı açısından mücadele edilmemiştir. Tam tersine, ABD güdümlü ekonomik politikayı "en iyi" uygulama yarışında başa geçmek için bu süreci kendiliğine kullanmaya çalışmıştır.

Koalisyon hükümeti, TC'nin kuruluşundan bu yana hep vaatler ve süre talebiyle oyalanan/kandırılan halkın 500 gün talebiyle oyalanmasının addır. Her iktidara gelen umut yaratmak, kendisinin farklı olduğunu inandırmak zorundadır. Komprador patron-ağa klikleri de halkı diğerine karşı kendileri'nin farklı olduğunu inandırmak için yollarını bulmuşlardır ki (bunada Aziz Nesin'in kulağını çınlatmak gerekir) halkımız iki kez "ülkeyi uçurumun kenarına getiren" ve halka kan kusturan Demirel

EKONOMİK PAKETLER VE ENFLASYON

NE DEDİLER

"Evvvela devletin enflasyonu politika haline getirmiş olmasından uzaklaşacağız. İlk iş bu... Onsekiz ay zarfında sanıyorumki % 10'lu mertebelere indirmek mümkün. Bizim 500 güne ihtiyacımız var"... "Benim korkum şu: Yarın bu borçları ödeyemeyiz. Yani her sene 5 milyar borçlanmaya devam edelim... Evet bugün ödüyorsunuz ama ödemediğiniz paraya % 30 faiz ödüyorsunuz" 5 Eylül '91 Süleyman Demirel "HERKESE İKİ ANAHTAR-YEŞİL KART" (Seçim propagandası, hükümet programı)

ÇEKİÇ GÜÇ VE KÜRT SORUNU

"Sınır ötesinde ne işin var? Önce sınırın bu tarafını hallet." "Kürt realitesini tanıyoruz." Muhalefet anıları "Ülkemizin tümünde, insan haklarına, temel hak ve özgürlüklere dayalı bir hukuk devleti mutlaka kurulacaktır. Bu hukuk devletinde yurttaşların kendilerine verilen hak ve özgürlükleri kullanmak ve geliştirmek istekleri de doğaldır." Hükümet Programından "Biz mücadelemizi tamamen insan haklarına saygılı, hukukun üstünlüğüne dayalı saydam demokratik düzende yapıyoruz." İsmet Sezgin 5 Mart 93 Sabah

İNSAN HAKLARI-DEMOKRASİ-ŞEFFAFLIK

"Bir insanlık ayıbı olan işkenceye karşıyız. Türkiye'de işkence yapılmıştır. Bunu ben değil devlet söylüyor. Devlet, 'Türkiye'de işkence devlet politikası değildir' diye söylüyor. Buna maşallah denir. Bir de devlet politikası mı yapacak sınız?" Kasım 91 Demirel "Bir insanın öldürülmesi gerektiğine inanmıyorum. Birisi birisini öldürürse ölen de korunmalıdır." 12.12.92 Cumhuriyet, Demirel "1 Mayısı yasallaştırmak bir günde halledilecek bir iştir." 2 Mayıs 1990, Demirel

DIŞ POLİTİKA

"Arap halklarının türk insanına ve Türkiye'ye bir sempatisi yoktur. Çünkü Türkiye'yi bir büstemlekeci olarak görürler... Böylesine bir hassasiyet varken, Türkiye'nin kendi ülkesini -bugün vardır Amerika yarın yoktur,- yabancı güçlere açmak suretiyle bir Arap ülkesine düşmanlık devcch etmiş olması, Türkiye'yi Ortadoğu'da İsrail'le aynı yere koymuştur." "VATAN-MİLLET-PRAGMATİZM" adlı kitabı Demirel

rel'i oylarıyla güçlendirebilmiştir. Neredeyse birbirinin aynı sözlerle ekonomik-politik anlayışlara ve uygulamalara sahip olan egemen sınıf partileri arasında mekik dokuyan halk kitleleri bu koşulların ve ay- mazlık ortamında "sisteme karşı" bir anlayışa varamamıştır. Halkın oyları halkın sömürülmesinin ve baskı altında tutulmasının onayı olmuştur.

"Ülkemiz 5 yıl sonra dünyanın önde gelen ülkeleri arasına girecektir" vaatleriyle iktidarda kalıp sonra bir 5 yıl daha isteyerek, ancak bu yeni 5 yıla bugün için, halkın yüz vermeyeceğini söylemek gerçekçi olmayacaktır. İşte ANAP! Bugün yeniden egemen sınıfların "yeni Parti, yeni lider" anlayışıyla halkımıza umut olarak gösterilmeye çalışılmaktadır. Doğrusu halkın buna yatkınlığında sağlayacak gibi gözüküyor.

Yılların vaatler zincirine koalisyon hükümetinin başı da 500 gün süre isteyerek katılmıştı. Bu 500 günde ekonomik sorunlar hal yoluna girecek, demokratikleşme sağlanacaktı.

500 günün olduğu bu günlerde iktidarın en önemli savunusu 500 gün için değil 5 yıl için iktidara geldikleri ve yıkıntı devraldıkları bir ülkeyi 500 günde düzeltmenin -sanki 5 yılda düzeltilebilmiş gibi- imkânının olmadığı şeklinde olmuştur.

İlk anda haklı gibi gözükten bu savununun gidişata bakıldığında hiç de haklı olmadığı anlaşılacaktır. Zira gidişat iyice doğru değil, daha da kötüye doğrudur. Ve tarihte hep kötüye doğru gidip daha fazla bunalım, daha fazla istikrarsızlık, kısacası hergün enflasyonun, zammın, baskının, işkencenin ve katliamların boyutunun arttığı bir yerde birden

bir refah ve demokrasi toplumuna varılabildiği görülmemiştir. Bu nedenle ne 500 günler ne 5 yıllar ve ne koalisyon nede diğer hükümetler güzel günleri sağlayamayacaklardır. Umut onlarda değildir.

Dışa bağımlı, emperyalizmin çıkarına göre biçimlenen ekonomik-politik yapısal bir bunalım taşımaktadır. Emperyalistlerce belirlenen bu politikayı "en iyi" uygulama yarışında olan partiler varolan bunalımı daha da derinleştirmekten başka birşey yapamazlar. Sorunun çözümünü bu noktada anti-emperyalist politikalarda ve yeni demokratik uygulamada aramak gerekiyor.

Zehir üreten sistemin panzehiri ezilen sınıfların politikalarında değil, egemen sınıfların değişik boyalı politikalarında değil. Sistemin alternatif olan Demokratik halk iktidarı ve yeni demokratik ekonomidir.

BİZ NE YAZDIK?

"Bunlar seçimlerde oy avcılığı yapmak için harcadıkları milyarları halkın sırtından çıkartmanın yollarını arayacaklar. Seçim propagandalarında halka verdikleri sözleri değil emperyalist babalarına ve TÜSİAD'a verdikleri sözleri yerine getirmek için kolları tez elden sıvayacaklar." Halk Demokrasisi, Kasım '91, sf.11 "Bu yıl bütçe açığının 32 trilyon değil 50 trilyonun üzerinde gerçekleşeceği ve enflasyonun % 42 değil % 60'ları aşacağı şimdiden bellidir. Koalisyon hükümetinin "herkese iş, herkese aş, karnı tok, sırtı pek bir Türkiye" vs. gibi demagojiye başvurmasına rağmen ortak programları işten atmaları hedefliyor." Yeni Demokrasi, Şubat '92, sf.5-6

"Demirel, İnönü hükümetinin Kürt ulusuna vereceği tek şey; daha koyu bir baskı, daha katliamcı bir politikadır.... Türk devletinin ekonomik ve siyasi durumu ortadadır. Emperyalizmin "barış" kandurmacası ve "yeni dünya düzeni" altında yapmak istediği ortadadır. Böyle bir konjonktürde egemen sınıfların "demokratikleşme" beklemek saflık olur." Yeni Demokrasi, Şubat 92, sf. 10 "TC nin kapalı kapılar ardında oluşturduğu Kürt sorununa "aşamalı olarak çözüm" politikasının gereği olarak, gelecekte Irak'taki Kürtleri de kapsayacak şekilde "federasyon tipi çözüm"ün de görüşüldüğünü ihtimal dışı tutmamak gerek." Halk Demokrasisi Kasım 91, sf 17

"...Kısacası halkın verdiği oylar, kurşun olarak halka geri dönecek. Oluşan savaş hükümeti, iç savaşta ulusal ve sınıfsal gerilla savaşları karşısında yeni bir aşamaya geçecek. Çok daha modern silahların kullanılacağı, kitle kıyım silahlarının daha sık devreye sokulacağı, sürgünlerin yaygınlaştırılmak isteneceği, yeni yeni karakolların inşa edileceği, sık sık sınır ötesi hareketlerin düzenleneceği yeni bir aşamaya geçilecek. Kontr-gerillaya, polise, MİT'e toplu katliamlar ve işkenceler için tam yetki verilecek." Halk Demokrasisi, Kasım 91, sf.12

"ABD, Ortadoğuya Kuveyti kurtarmak için değil, yerleşmek için geldi... "3-5 bin arası askerin yer aldığı açıklanan bu 'Çekiç Güç'ün gücünü bununla sınırlı olmayacağını anlamak için fazla akıllı olmaya gerek yoktur. Silopi'nin yanı sıra, Diyarbakır-Erhaç ve Batman havaalanları da 'Çekiç Güç'ün hizmetindeydi. Ayrıca ABD'nin İncirlik Hava Üssü ve 6. filosu ile Ortadoğudaki askeri üslerinin bu işin dışında tutulacağını sanmak ahmaklıktır." HAK DEMOKRASİSİ Ağustos 91, sf.11

NE OLDU?

Maliye ve Gümrük Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünden verilen bilgiye göre İKİ AYLIK konsolide bütçe geliri 37.9 trilyon lira bütçe giderleri ise 60.4 trilyon lira olarak gerçekleşti. 1993'ün ilk iki ayında açık: 22.5 trilyon lira. Enflasyon yıllık ortalama bazında % 67 Türk-İş kayıtlarına göre Ocak '92'den itibaren 1 yılda 600.000 işçi işten atıldı ve bu rakam çalışanların % 30'u. İki anahtar yok. Yeşil kart da yok. Dış borç 560 trilyon lira. "Enflasyon Aşıl'ın topuğu. Siz gazeteciler hep Aşıl topuğunu hedef alıyorsunuz." 15.10.'92 Tercüman Süleyman Demirel

Şırnak harabeye çevrildi. Kürt köyleri boşaltılıyor. Irak'ta federe "Kürt devleti" ABD emperyalistlerinin onayıyla kuruldu. Çekiç gücü sınır ötesi operasyonlar yaptı, Irak'ı bombaladı, uçak düşürdü. Kürdistan'da binlerce gözaltı, yüzlerce ölü-yaralı. Son Newroz Adana ve İstanbul'da kana boyandı. "Çekiç Güç'ü getiren biz değiliz. 'Efendim siz vaktiyle buna itiraz etmişsiniz.' Bugün olsa yine itiraz ederiz. Ama devlette devamlılık var. Sen bunu getirip buraya koymuşsun. Bunu buradan kaldırmak ülkenin menfaatine değildir..." 21 Ocak 92, Cumhuriyet, Demirel "İstersek hepsini toplayıp öldürür, sonra da 'intihar ettiler' deriz." 15 Şubat 93, Cumhuriyet, İsmet Sezgin

92, 93 yılları arasında 313 "faili meçhul" cinayet gerçekleştirildi. Kobra, Apaçi ve Skorsky helikopterleri alındı ve gerillaya karşı kullanıldı. Kuzey Irak'a sayısız hareket yapıldı. Yeni bir aşamaya, Topyekün Savaş aşamasına geçildi. Onlarca insan "kaybedildi". Brakalım evleri, sokak ortasında basın mensupları katledildi. Şırnak tümüyle yakıldı. "Kimse terörle mücadelede güvenlik güçlerini eleştirerek teröre arka çıkma durumunda olmasın, teröristlere eziyet ediliyor gibi bir izlenim yaratmayın, polisi kötüleyecek olaylardan kaçınınız" Temmuz 92, Milliyet, Demirel. "Bir terör hareketi sonunda, polis oraya gidiyor, faili bulmaya. Çatışma oluyor. O zaman bu işe 'polis orada infaz yaptı' diye bakmak yanlış. Güvenlik güçleri görev yapmak zorunda." 1 Şubat 92, Yeni Günaydın, İnönü "Bu ülkenin askerleri de insan. Bu ülkenin polisleri de insan. Yani bunlara yönelmiş bir vahşeti görmemezlikten gelip işkence seyini... aşını pişirmekte yarar yok." Demirel, Eylül 92

Çekiç Güç kalma süresi uzatılı uzatılı kalıcı hale getirildi. Diğer ABD üsleriyle beraber kullanıldı. "Batı'yı bilhassa ABD'yi yanımızdan uzaklaştırmamamız gerekir. Bizim Batı'yla çok işimiz var. Batı'ya teslim olmamalıyız ama işimizi de sürdürmeliyiz. Benim Batı'ya 50 milyar dolar borcum var. Ya 'öde' diye üzerimize gelirlerse?.. O zaman ne yaparım?..." 11.2.92 Milliyet, Demirel

Bilinç

Mahmut Dedeoğlu

Devletle "Memuru" nun serüveni

ge temoit pilavi gibi gündeme sürülüyordu. Mühürlemelere yönelik kitlesel eylemlerde devletle memur karşı karşıya geliyor, ve ilk memur kanı bu eylemlerde akıtılıyordu.

1992 genel seçimlerine gidilirken tüm siyasi partiler memura sendika hakkı verilmesi konusunda birbirleriyle adeta yarışıyorlardı. Partiler memur dostu kesilmişti de, nedense binbir emek ve çabıyla fiilen kulan sendikaları görmezden geliyorlardı. Seçimlerden sonra kurulan DYP-SHP koalisyon hükümetinin programında şişirilen diğer vaatler gibi memurlara sendikal hak verileceği yer almasına rağmen, bu konuda hiç bir adım atılmadı. Baskıcı ve yasa dışı mantık devam etti. Vaatlerden etkilenen bazı çevrelerin tutumlarından ötürü kamu çalışanlarının sendikal hareketi bir beklenti içine girdi. Koalisyon hükümeti bu durumdaki yararlanarak sendikal hareketi pasifize etmek, bölmek ve parçalamak için yeni oyunlar ve tuzaklarla ciddi bir şekilde "iği" alanına aldı. Altı gün süren Ankara yürüyüşü sonunda, kamu çalışanları Ankara girişinde polis coplarıyla karşılandı. Başbakan basına verdiği demeçte "memurlar gayet iyi bir şekilde karşılanmıştır" dedi. Tüm engellemelere rağmen onbeş bini aşkın kamu emekçisi

Ankarada sınıf açısından tarihi bir gün yaşattı.

Bu günlerde koalisyon hükümeti 500 günlük icraatının hesabını veriyor. Geçen süre içerisinde çalışanlar açısından olumlu bir gelişme gözlemlemek mümkün değil. Hele kamu çalışanlarına yönelik vaatlerinde ise daha fer bir konuma düşmüştür. Hükümetin icraatından tabela sendikası çıkmıştır. Memurlara siyaset yapma yasağı kaldırılmıştır. İptal edilen işçileri bakanlığı genelgesine rağmen, keyfi uygulama ve baskılar devam ediyor. İLO sözleşmelerinin bir kısmı onaylanmış ama mevcut yasal düzenlemelere yanıtlanmayarak yasakçı zihniyet inatla sürdürülüyor.

Kamu çalışanlarına yönelik hükümetin tavri hazırlanan son "kamu kesimi çalışanları personel rejimi taslağı" ile belirginleşmiştir. Bu taslakla yine oyalama ve beklenti taktiği izlenmektedir. TİS ve GREV hakkı olmayan bir sendika. Bu noktada deyim yerindeyse hükümet eskiyi arar bir mantık içindedir. Sıradan bir insan bilmekteki ki TİS ve GREV hakkı olmayan bir sendikaya, sendika denilemez. Burada geçerli olan hükümetin niyetidir. Hükümet TİS ve GREV konusunda anayasanın 128. maddesinin arkasına sığınmaktadır. Adı geçen maddenin sorunla bağlantısını anlamak mümkün değildir. Taslakta "örgütlenme" hakkı öngörülüyor. Burada 128. madde engel değildir. Ama TİS ve GREV hakkı bu örgütlenme hakkına dahil edilince 128'e göre engel. Bu mantığa kargalar güler. Çünkü örgütlenme hakkından anlaşılması gereken kamu çalışanları için, sendikal haklar. Sendika hakkı ise GREV ve TİS'le özdeşdir. Bunun lamı cimi yoktur.

Bu durumda kamu emekçilerini zorlu ve mücadeleli günler bekliyor. Sendikal hak ve özgürlükler mücadelesine başlarken GREV'Lİ TOPLU SOZLEŞMELİ SENDİKAL HAK şiarını dillerinden düşürmeyen kamu emekçilerinin bunda ne kadar haklı oldukları net ve berrak bir şekilde ortadadır. Bu noktada bu şiarı bir kez daha bilince çıkarmak, eksiklik ve zaafımlarını gidererek tıpkı 89-90 larda yakaladıkları grafiği ve o gün sendikal hak için ülkemiz somutuna uyguladıkları yöntemleri yeniden yaratarak hükümetin kurdugu bu tuzakları boşa çıkarmalıdır.

Bunun yolu kendi hukukunu, kendi gündemini fiili güçleriyle yaratmaktan geçmektedir.

Tüm Maliye-Sen Başkanlar Kurulu Toplandı

Tüm Maliye-Sen genişletilmiş başkanlar Kurulu toplantısı 18 şube yöneticisi (3 kişi) ve 16 il temsilciliği yöneticisinin (3 kişi) katılımı ile 10-14.1993 tarihinde Ankara'da toplandı.

Ulusal mücadelede, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde şehit düşenler için saygı duruşuyla başlayan toplantının gündeminde şu konular yer aldı:

- 1-Genel merkez faaliyet raporunun okunması,
- 2- Örgütülüğün değerlendirilmesi,
- 3-Mayıs-Haziran-Temmuz'a yönelik eylemlilikler,
- 4- Ortak çalışma yasası ile ilgili düşünceler.

Toplantı açış konuşmasından sonra verilen yeni bir önerge ile 1 Mayıs'ın işçi sınıfının, enternasyonal bayramı olduğunu yasallaşması konusunda gündeme alındı.

Gündem konuları tartışılmasına başlandığında farklı sendikal anlayışlar, farklı mücadele biçimleri ve Türkiye gündemindeki sorunlara yaklaşımdaki farklılıklar ortaya çıkmaya başladı.

Merkez yönetimin sağcı anlayış ve pozitif tutumu eleştiri yönelilen en önemli noktalar oldu. Sendikaların öndeki tikanıklığın nedeni olarak bütçesinin yetersizliğini göstermeye çalışarak olumsuz konumunu gözden kaçırmaya çalıştı.

İki gün süren toplantı, öndümüzdeki süreçte yaşama geçirmek üzere bazı kararlar olarak sonuçlandı.

Başkanlar Kurulu'ndan çıkan sonuç; sendikada tikanıklık bütçe yetersizliğinden!

10-11 Nisan 1993 tarihinde Ankara'da toplanan Tüm Maliye-Sen Başkanlar Kurulu toplantısı ve tartışmaları Devrimci-Demokrat Sendikal Birlik anlayışındaki emekçiler şöyle değerlendiriyor:

Sonradan önerilerek eklenen 1 Mayıs konusuyla birlikte 5 gündem maddesi üzerine yapılan tartışmalar ve varılan kararlar mücadele sürecini geliştirici kararlardan uzaktı.

Toplantının ilk günü yapılan sadece Genel Merkez faaliyetlerinin okunması ve illerin bu konudaki düşüncelerini belirtmeleri idi. Tartışmalar içinde dikkati çeken nokta, sendikal sürecimizde maliye emekçileri arasında sendikal anlayış temelinde bazı farklılıkların olduğu idi. Genel mücadelede bir parçası olan sendikal mücadeleyi ekonomik-demokratik ve siyasi taleplerin bir aracı olarak değilde yönetim kademelerinin paylaşılması olarak algılayan ve reformist pasifist sendikal anlayış benimseyenler yönetim erklerine salt çoğunlukla egemen oluşuydu. Genel merkezinde Sendikaların öndeki tikanıklığın tek nedeni olarak göstermeğe çalıştığı sendika bütçesinin yetersizliği (bundan dolayı örgütlenmenin sağlanamadığı, eğitim dizilerinin hazırlanmadığı, TİS sürecinin başlatılmadığı, ise kendi reformist, pasifist çizgisini gizlemeye yönelik bir çabaydı. Tabii ki ekonomik koşullar bazı zorluklar getirir. Ama bunun genel anlamıyla sendikamızın öndeki tikanıklığın baş nedeni olarak göstermek büyük bir yanılgıdır.

İlk günün bu havası sendikamızın geldiği çizgiyi gösteriyordu. 2'inci gün ise bu çizgiyi netleştiriyordu. Sokak infazları, cezaevlerindeki baskılar, Kürdistan'daki kirli savaş, gözaltılarında kayıplar, işsizlik, taşeronlaşma ve ülke

Tüm Maliye-Sen, Kamu sendikaları arasındaki eski etkinliğini yitiriyor mu?

imizdeki gelişen anti-demokratik olaylara karşı tavrimizin ne olduğu hakkında verilen soru önergesine genel merkez yapılan etkinliklere tabanımızın katıldığı, şubelerimizde etkinlikler yapıldığı akademik, ekonomi, demokratik, siyasi mücadeleyi nasıl birlikte yürütebileceğimiz sorunu üzerinde durulduğu, kitlesel olmayınca eylemlerin etkisini yitirdiği sendika hakkında yanlış izlenimlerin olduğu" gibi yanıtlar vererek reformist, pasifist yapısını gizleme içerisine girmiş. Konuşmanın sonucunda da sendika yöneticilerinin alkışlarını almasını başarmıştı. Ülkemizdeki anti-demokratik gelişmelere sendikamızın tarzının ne olduğu önergesinin tartışılmayarak es geçilmesi, halkların kardeşliğinin sendika dergisinde işlenmesinin yayın kuruluna havale edilmesi ve bir sendika başkanlar toplantısını Diyarbakır'da yapılmasına iyi niyet gösterisi olarak yaklaşıp "oraya gidilir mi. Bizi

öldürürler" gibi düşünceler arasında Diyarbakır'da yapılmasına karar verilmesi sendikamızın durumunu genel hatları ile ortaya koymaktadır.

Türkiye genelinde sendikamızın örgütülüğünün daha iyi anlaşılabilmesi için 2'nci gün tartışmalarına şöyle bir göz atmak bizce yeterlidir.

-İdeolojik düşüncelerin sendikada var olduğu, olmaması gerektiği.

-Kürdistan kelimesini kullanmak yanlış. Kimse kullanmasın -Türkiye Ümitler bir devlettir. Tek bayrak çatısı altında toplanmalıyız.

-Demokrasi ve emperyalizmi bu toplantıda tartışmak yanlış. Çünkü gündemimizde böyle bir madde yoktur. Böyle bir gündem maddesi konursa tartışalım.

-Sınıfın ideolojisi yıkılmıştır. Sınıf ideolojisi yoktur.

-Sınıf ve kitle sendikacılığını savunuyoruz. Çalışanlar, sınıf,

hepsi birlikte kitleyi oluştururlar. İşte bu da sınıf ve kitle sendikacılığıdır. Ben örgütlenme sekreteri olarak tabanımıza bunu öğretiyorum.

-Devlete karşı sendika kurmadık. Hükümete karşı kurduk. Devleti eleştireceğiz. Onun suç yoktur. Ülkemiz bölünmez bir bütündür.

Verilen bir önergenin okunmaya değer görülmeyip (önerge yanlış olabilir) önerge sahibi okunmasını istediğine ise alaycı bir şekilde yaklaşılmaması toplantının atmosferinin yükselmesine neden oldu. Bu gelişmeler içerisinde azda olsa olumluluk arz eden gelişmelerde vardı. Örneklersek,

-Kürdistan'dan ve bazı illerden katılan arkadaşların sorunun özünün ekonomik mücadele olmadığını, sorunun demokrasi sorunu olduğu bu çerçevede olaylara bakılması gerektiği.

-Sendikaların siyasi mücadelede vermesi gerektiği.

-1 Mayıs'ın alanlarda ve sınıfın olduğu her yerde kutlanması gerektiği,

-Eğitime önem verilmesi gerektiği, vb.vb.

Daha sonra aşağıdaki kararlar alınarak toplantı sona erdi:

-Tüm-Maliye-Sen olarak Maliye Bakanlığında yürütülmesi yapılması, (Bu öneri aynı zamanda Kamu Çalışanları Platformuna götürülecek.)

-Bölgesel eylemliliklerin yapılması,

-1 Mayıs'ın alanlarda kutlanması, koşulları olan her ilde kutlanması,

-Bölge temsilcilerinin oluşturulması,

-Çalışmalardan zarara uğrayan arkadaşların ekonomik zararlarını karşılamak amacıyla her ilde merkezi fon oluşturulması.

Bakış

Muzaffer Oruçoğlu

Sanat ve Otorite

Akıllı bir partinin sanatçılarla, doğru ve yaratıcı ilişkiler kurması, gayet zor ve başlı başına bir sanattır. Meslekleri ayırdır. Devirme ve yaratma. Birisi bunu milyonlarla birlikte yapar; diğeri tek başına. Her ikisi de, otoriteye ve disipline başvurmaksızın bir şey yapamaz. Parti, rengini ateşten alan modern bir otoritedir. Milyonların üzerinde otorite kurarak, onları dipsiz karanlıkların ötesine, inanılmaz serüvenlere sevk etmesini sever. Kitlelerin, kendi üzerinde otorite kurmasından-ıptki devlet gibi-pek hoşlanmaz. Ama yeryüzünde, kitlelerin, kendi üzerinde, otorite ve denetim kurmasından hoşlanmaz, bu olmaksızın, canlılığını yitirip, çürüyeceğine inanan "garip" partiler de vardır.

Sanatçı, kendisini, kendi disiplini ve otoritesi altına almaksızın, ciddi ve kaliteli yaratımı gerçekleştirmez. Gülmeyişle şafağı gölgeleyen harika eserler çıkmaz ortaya. O, ruhunun derinliklerinde uyuyan, özgür yaratıcılığın ayak bileklerindeki prangayı ancak, kendi öz otoritesi ve disiplin ateşiyle kırabilir. Sanatçının otoriteyi sevmeyeceği doğrudur. Sanatçı, bir başka güdün kendi üzerinde otorite kurmasından, kendisini yönlendirmeye kalkışmasından hoşlanmaz. O, toplumun üzerinde, önemli bir otorite olarak yükselmeye de bayılır. O, sınıflı toplumda, otorite ve disiplin olmaksızın ilerlemesini olmayacağını çok iyi bilmektedir. Bu gerçeği en iyi bilen de odur. İlerlemek için, kendisini sürekli, kendi disiplin ve otorite cenderesine sokan bir yaratık olmasından bir bu yaz da.

Partinin, sanatçısı disiplin altına alması, sevk ve idare etmeye kalkışması, baş ağrısını ve çatışmayı beraberinde getirir. Bu çatışmadan, çıksa çıksa, ortaya güçlü mızah konuları çıkar. Partinin, sanatçılar üzerinde bir otorite kurması mümkün müdür? Mümkündür. Kafası ve yüreği geniş olan bir parti bunu gerçekleştirebilir. Sanatçılar, engin bir bilgiye ve doğru bir sanat politikasına dayanan, demokratik bir otoriteye karşı çıkmazlar. Bu otorite ile, partinin çelk disiplinine, sevk ve idaresine, doğrudan denetimine, görevlendirmesine dayanan otoriteyi, birbirine karıştırmamak gerekiyor.

Ben, yığınların önünde, yığınlarla birlikte, her alanda devrim yapacağım, diyen bir partinin, sözkonusu alanlarda kendisini yetiştirmesi, yetkinleşmesi gerekiyor. Edebiyat eleştirisi yapabilmeye musun? Şairin, romancının, dramaturgun, edebiyat eleştir-

meninin, perspektifini açabiliyor musun? Bir opera sanatçısı, bir balerin, bir heykeltıraş, bir ressam ve seni ihtiyaç duyarak, ciddi bir sorumluluk duygusuna okuyabiliyor mu? Bir orkestra şefi, bir müzisyen, "Bu konuda parti ne düşünüyor acaba" diye mirıdanabiliyor mu? Yani sanatçılar, senin bilgi hazinene ve perspektifine ilgiyle yönelip, değer biçiyorlar mı? Sorun budur.

Ben, milyonların öncüsü olarak, milyonlarla birlikte, her alanda olduğu gibi, sanat alanında da devrim yapacağım, diye bağran bir parti, eğer bu alanda ümmi ise, aydınlar, Köröğlu nağrasını andıran bu bağrıdan sadece korkarlar. Hatta, çanımız ot tükemeye mi geliyorlar, diye kuşkuya düşerler.

Sanat alanında, hiç bir parti, böylesi bir yetkinliğe kavuşamaz, anlayışından uzak durmalıyız. Çıplak halkların, çıplak partilerin, başaramayacakları hiç bir şey yoktur. Yeter ki, cüret etsinler, enginleşsine.

Kendi görüşüne ve çizgisine güvenen engin ruhlu devrimler, tüm görüşlere özgürlük tanıır. Kitabı ve düşünceyi çarmlıya geren anlaşılır, çarmlıya gerek başlar tarihsel yürüyüşüne. Ve kendisine karşı örgütlediği devrimlerle gerçekleştirir büyük sırayış-larını. Bu tip devrimler, kendisini eleştirenlerden de-

ğil, eleştirmeyenlerden korkar. Suskunluktan korkar. Asioian sanatçının ne yaptığı, nasıl bir şey ürettiği, yani Onun aksiyonudur. Sanatçının ne olduğu, imanı ve abdesti, ikinci bir ögedir. Tarihsel ilerleyişte, yaşamın güzelleşip dinamikleşmesinde, milyonların dönüşmesinde, bu yapılan, bu aksiyonun payı nedir? Buna bakacaksın ilkin. Asıl bu alanda cebelleceksin sanatçıyla. Sanat, sahibini, yaratıcısını ısırır. Onun, iyi ya da kötü olup olmadığına bakmaz bunu yaparken. Yapıtı kendisini aşan, yapıtıyla çatışan bir yığın sanatçı vardır. Teori, pratikten doğar ve pratiği doğururken affalar.

Sürf düşüncelerinden, yapıtlarından dolayı tutuklanıp da, kendisini tutuklayan güçlerin mezar kazıcıları haline gelmeyen bir tek sanatçı yoktur yeryüzünde. Devrime karşı, yeni bir devrimin ne zaman örgütlenecğini tesbit etmek istiyorsan, en başta, düşüncelerinin ve yapıtların tutuklanıp tutuklanmadığına bakacaksın. En kötü şey, tarih tarafından tutuklanmak ve engizisyonla birlikte, aynı koğuştta yatmaktır.

Parti, aynı zamanda, bir güzel sanatlar akademisidir. Milyonları yeteneklerine göre seferber eden, yetenekleri çok yönlü geliştiren, insanı yeni yeteneklerle donatan çev bir atölyedir. Yirmi yıllık geçmişimizin büyük sanatçılarını bakın; ileri siyasal faaliyetler, nezarethaneler, cezaevleri ve mahkemeler dünyasından geliyorlar. Sistemle şu ya da bu tarzda çatışmayan büyük sanatçı çok azdır yeryüzünde. Sanatçıların kaç bin yıllık serüvenidir bu. Gözlerine mil çekildi, derisi yüzüldü, kilise ve camı avlularında yakıldı, asıldı kent meydanlarında, eli kesildi bileğinden. Kendi dışındaki otoritelere ve kendisine yönelen sert buyruklara kuşkuyla bakması, karşı çıkması, diklenmesi bundandır biraz da.

Sanatın boyutlarını, inceliklerini, mızacı kavrayan bir parti; topluma, bağlarından sanatçı yetiştirip sunan bir parti; kendi dışındaki sanatçılar üzerinde, edebi, sanatsal, demokratik bir otorite kurabilen bir parti. Sorun budur. Sanatçıların büyük çoğunluğunu, iktidarı aldıktan bir zaman sonra, burjuvazi tarafından devrilen partinin ve sınıfın safalarında görmek istiyorsan, ve iktidar yürüyüşünde görmek istiyorsan.

Safların genişliğini ve kalitesini, kafanın genişliği ve kalitesi asilrler ve böylesi bir kafanın şanın aşan çetin bir pratik belirlir. Zor iştir. Haylice zor.

Grup Munzur İstanbul'da

Bugüne dek çalışmalarını İzmir'de sürdüren Grup Munzur elemanları İstanbul'a yerleşme kararı aldılar. Grup Munzur'un bu kararı almasındaki en büyük etke, İzmir'deki Kültürel ve Sanatsal Çalışma Yapma zemininin genel anlamda yetersiz oludur.

Grup Munzur 1992 Şubat'ta kurulmuş. Amaçları burjuvazinin

yoız değerlerine alternatif bir kültür yaratma mücadelesinde müzik alanında öncü olmak. Devletin tepkisini de üzerlerine çekmişler bu yüzden, çeşitli kereler gözaltına alınmışlar. En son olarak Edirne'de bir gösteride tutulmuş ve 4 gün içeride toplamışlar. Grup Munzur İstanbul'daki çalışmalarından çok şey bekliyor.

Deniz koydum adını

Metin-Kemal Kahraman kardeşler Gülbahar'la yaptıkları "Seher Yeni-desmal" kasetinden bir buçuk yıl sonra "Deniz Koydum Adını" adını verdikleri yeni kasetlerini çıkardılar. 200 saatlik bir stüdyo çalışmasının ürünü olan kasette üçü Türkçe, beşi Zazaca olmak üzere sekiz parça yer alıyor. Kahraman kardeşler Türkçe par-

çalarında toplumumuzun kişiliksizleşme, kimliksizleşme yönelimini, Zazaca parçalarında ise Kürt halkının aşkını, acısını, mücaadesini ele aldıklarını belirtiyorlar.

Metin-Kemal Kahraman kardeşler "deniz koydum adını" adlı çalışmalarında yer yer caz denemelerinde de bulunmuşlar.

748 yıllık ceza ile yargılanan Veli Yılmaz dünya basın tarihine geçti.

Veli Yılmaz öldü

Devrimci yazar, gazeteci Veli Yılmaz'ın cenazesi 29 Mart'ta devrimci-demokrat çevrelerden oluşan ikibini aşkın insanın katılımıyla Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verildi. Veli Yılmaz 1950 yılında Giresun Şebinkarahisar'da doğdu. 12 Mart'ta tutuklandığı İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi'nde birinci sınıf öğrencisiydi. Bu dönemde toplam 2,5 yıl cezaevinde kaldı. 1976 yılında yayınlanmaya başlayan Halkın Kurtuluşu gazetesinin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 12 Eylül Askeri Faşist Darbesi döneminde tutuklandı ve TDKP Merkez Komite üyesi olmak iddiasıyla yargılandı. Halkın Kurtuluşu gazetesindeki sorumluluklarından dolayı ise (Türkiye basın tarihine geçen) toplam 748 yıl tutan ceza aldı. Veli Yılmaz, gazeteci Neyyire Özkan'la evliydi. Yılmaz, çok yönlü ve üretken bir yazardı. Evrensel Kültür, Özgürlük Dünyası ve Gerçek Dergilerinin sürekli yazarlarından. Ayrıca Yayın Yönetmenliği yürüttüğü Tüm Zamanlar Yayıncılık tarafından basılmış kitapları da vardı.

İBRAHİM KAYPAKKAYA HAYATI VE MÜCADELESİ

"Anılacaktır Ölümleri"

İnşanoğlunun yüzlerce yıllık yazılı tarihinde, onlarca önder, içinde buldukları toplumlara ve ulusları ya uçuruma sürüklemişler ya da geçici de olsa insan onuruna yararır bir özgürlüğe, ülke topraklarında "bir orman gibi kardeşesine" yaşamlarını sağlamışlardır. Herakleitos, Epikür ve Demokritos'la ortaya konan kaba materyalizmin ilk ipuçları ve tarihte bildiğimiz ilk isyancı önder Spartaküs iyi bir liderlik sıfatını kaba anlamlarda ifade edebilirler. Bunlara karşılık acumasız firavunların, engizisyon mahkemeleri yargıçlarının ve sonunda fuhrerlerin, paşaların ilkel, katı ve acumasız önderlikleriyle "yüz karası" bir sıfatla anlam bulan liderlik.

Sonra Marks'tan Mao Zedung'a dünya halklarının öğretmenleri önderlik sıfatını içini "komünist" payesyle doldurarak, bilimsellik kazandırmışlardır. İşte bilimsel sosyalizmin bu öğretmenlerinin bir öğrencisi de ülkemizde yetişmiştir. Kısacık yaşamı boyunca, alanlarını ölüsünde aşındırmadık alan, katılmadık miting, örgütlemelik fabrika bırakmayan; Sosyalizmin bilimsel işlevini iyice özümleyip 70'lerin Türkiye'sini bilim adamı gözyiyle çözümlenen ve günümüzde dek evrillerken doğrudan doğruya hiçbir şey yitirmeyen ideolojik bir çizginin yaratıcılığıyla kendisi de "öğret-

men" payesıyla anılan, bir öğrenci...

"24 yaşındayken sorgulara "... Ben komünistim biz komünist olarak siyasi konularda hiçbir şeyi prensip olarak gözlemeyiz ve fikirlerimizi açtıkça söyleriz. Ancak örgüt faaliyetteyiz ve örgüt içerisindeki bize inanan arkadaşlarımız da bize yardımcı olan şahıs ve grupları açığa vurmaktan katıyken kaçınılırız ve söylemeyiz, bu sebeple örgütsel faaliyetlerim hakkında hiçbir şey açıklayamam." diyerek, siyasi bir tavır ilki geliştiren de O'ydu. Hatta, her sorguya alınışında, işkencecilere ders verircesine ilkerinin içinde bulunduğuşu faşizm koşullarını bilimsel açıklamalarıyla idlerlerken, esas sorgucunun, onların mi yoksa kendisinin mi olduğunu ortaya koymuştur. İşkencecileri sorgulamıştır. Yükleştirildiği her arkadaşına direnç aşılamıştır. "Direnmeyi giz vermeden yazan" ve "Di-yar-i Bekir'de görülen yeşil göz-lü partizan" odur. İbrahim KAYPAKKAYA 12 Eylül 1980 'faşizmi öncesinde hangi çizgide olursa olsun her devrimci iste bu örnek önderin yaşamını anlatan "Ser Verip Sır Vermeyen bir-yiğit-İbrahim Kaypakaya" adlı kitabı okumuştur. Bu nedenle kitabı içerik açısından tanıtmaya gerek yok.

O'nu yitirilmişimden bu yana 20 yıl geçti. Bu kitap böyle bir insanı anlatmaya yeterli mi veya daha değişik niteliklerde kitaplar yazılabilir miydi?

Çünkü bu kitap İbrahim KAYPAKKAYA'yı salt biyografik olarak incelemiştir. Mahkeme tutanaklarına geçen siyasi görüşlerinden başka onu ideolojik kişiliğiyle tanımlayacak fazla bir gösterge yoktur. Zaten bundan dolayı İbrahim KAYPAKKAYA'nın siyasi-politik kişiliği silik kalmış, sadece "Ser Vermeyen Yiğit" saygınlığıyla yetinilmiştir. Aslında yazınsal nitelikteki belgeselerde, kronolojik sıralamaya uyularak aşamalandırma yöntemiyle kişiler konuşturulur, tanıkların ön plana çıkarılır. Anlatıcı hep geride kalır. Burada tam tersi söz konusu, Ali KAYPAKKAYA'dan başka kayda değer tank yok.

Ayrıca alıntı şiirlerin çoğu meşinlerdeki ifadeyi yalayamamış. Bu kitap Umur Yayıncılık'tan ser verip sır vermeyen komünist önder İbrahim Kaypakaya adıyla üçüncü baskısı çıkan Muzaffer Oruçoğlu'nun TOHUM romanı ile birlikte okunursa İbrahim Kaypakaya'yı tanıma yolunda daha bütünlüklü bir bilgilenmeye ulaşılabilir. Yine de İbo'yu yukarıda belirttiğimiz noktalar ışığında inceleyecek bir yapıta hala çok ihtiyaç var. Ama, geç

ser verip sır vermeyen komünist önder

İbrahim Kaypakaya hayatı ve mücadelesi Nihat BEHRAM

kalınmış değildir. Kendi alanlarında yetkin kişilerin oluşturacağı bir kurulla daha bilimsel bir belgesel ortaya konabilir, konmalıdır da. 20 yıldır böyle bir şey yapılmamışsa eksiklik "kültür politikasının" yetersizliğinde aranmalıdır. Herşeye karşın, zamanın koşullarında üretilebilecek en iyi yapıtı kaleme alan sayın Nihat BEHRAM'ın ellerine sağlık. Çünkü çoğumuz İbo'yu onunla tanıdık.

Sözlerimi Turgut UYAR'ın şu 5 güzelim dizesiyle bitiriyorum:

Deniz en güzel aşkın ayışığına Küçük ve karantik odalarda öldürülenler Direnerek ve akarak ölenler Yüceltililecekler Anılacaktır ölümleri."

Sevil TAYLAN

GRUP YORUM'UN ÖYKÜSÜ KİTAPLAŞTI

Grup Yorum, Bir Kar Makinası

Tavir yayınları Grup Yorum'un 1988'lerden günümüze uzanan serüvenini

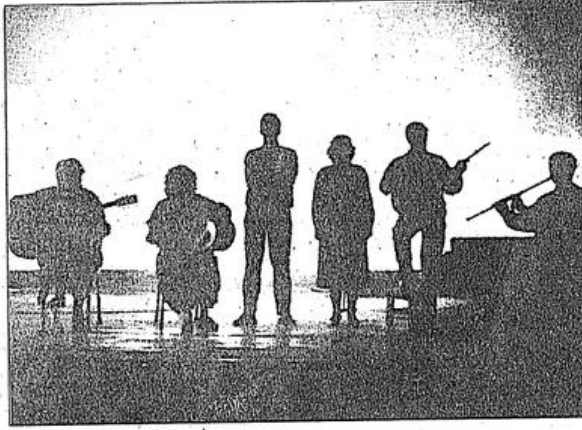
"GRUP YORUM/BİR KAR MAKİNASI" adlı derlemeyle kitaplaştırmış

Grup Yorum şarkıları, konserleri, eylemleri ve militan sanat anlayışıyla devrimci kültür evrenimizin yadsınmaz bir değeri, yol açıcı bir dinamizmi...

Grubun, 1988'lerde "Sıyrılıp Gelen"le başlayan çalışmaları gitgide daha siyasal, daha örgütlü ve kurumsallaşan bir gelenek yarattı.

Grup Yorum 12 Eylül karanlığından sıyrılıp geldi kavgamıza. 1988 yılında Basın Yayın'dan dört üniversite öğrencisinin Metin, Ali, Orhan, Raşit'in çabalarıyla kurulmuş. O günden bu yana tam yirmi-iki kişi gelip geçmiş Yorum'dan. "Kızılurmak", "Gülbahar", "Metin-Kemal Kahraman" Grup Yorum geleneğinden çıkan müzik grupları. Grup Yorum sürekli değişen, yenilenen kadrosuna rağmen Ortaköy Kültür Merkezi'nde simgeleşen bir kurumlaşmanın tutarlı çizgisini hep korudu.

BİR KAR MAKİNESİ Grup Yorum'un öyküsünü anlatıyor. Kemal Sahir Gürel'in derlediği kitap dört bölümden oluşuyor. Birinci bölümde tarihsel bir sırayla grubun çıkan kasetleri tanıtılıyor. Bu ka-

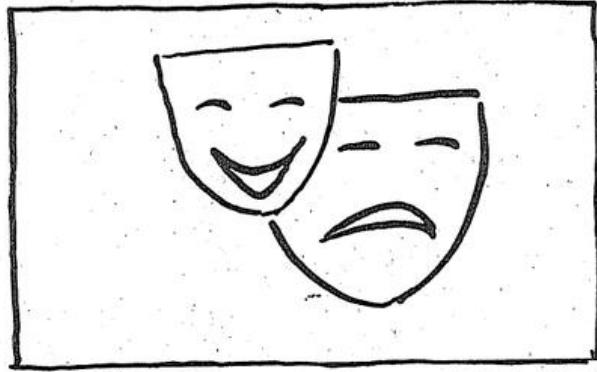
Grup Yorum'un müzik serüveni 1988'de amatör ruhlu 4 gençlin bir araya gelmesiyle başladı, siyasal mücadeleyle örtüşen bir çizgide sürdü.

setlerden yola çıkılarak grubun örgütlü ve militan bir sanat mücadelesinde başından geçenler (gözümler, tutukluluklar) ve kasetlerin kamuoyundan yarattığı etki anlatılıyor. İkinci bölüm Grup Yorum'un mahkemeye süreçlerinde verdiği savunmalara ayrılmış. Ekler adını taşıyan üçüncü bölümde ise grubun uğradığı baskıların dokümanı veriliyor. Bu bölümde ayrıca grupla ya-

pılan röportajlara, haklarında çıkan yazılara da yer verilmiş. Son bölümde Grup Yorumun yarattığı şarkı sözleri ve notalardan bir seçki yer almış.

Tavir Yayınları'nın ilk kitabı olan BİR KAR MAKİNESİ'ni özenli baskısı ve düzenlemesiyle de dikkat çeken bir kitap. Grup Yorum'un öyküsünü merak edenlere önerilir.

Kırmızı Balıklar Tiyatro Grubu: "Oyunumuz Pankarttır Pankartımız da Oyunumuzdur"

Kırmızı Balıklar'ı hiç gördünüz mü? Bu civıl civıl, heyecanlı gençler ilk çağlardan beri vazgeçemediğimiz bir tutkunun, tiyatronun sevdalısı olmuşlar.

Kırmızı Balıklar tiyatro grubu ile gazetemizde bir böyleyi yaptık. Yaratmayı tasarladıkları o kadar çok şey vardı ki sözün bitmesine bırak-tık hızla akan zaman:

"Grubumuzun iki yıl öncesine uzanan bir geçmişi var. Ama esas olarak "Yeni Demokratik Kadın Derneği" bünyesinde, 1992 Eylül'ünde bir araya geldik sayılır. İçimizde liseliler, üniversiteler, işçiler var. Sonradan iptal edilen YİTED gecesine hazırlanırken ilk oyunumuzu da çıkarmış olduk: Ya-pı İşçisi Ahmet'in düşlerini anlatan KIRMIZI BALIKLAR grubu. Kırmızı Balıklar sonradan grubumuzda da ad oldu."

Kırmızı Balıklar gruplarında yaratıcı sürecin tam bir kolektif mantıkla yürütüldüğünü, onların kendilerinin yazdığını, müzikleri, ışığı, dramatik dokuyu, dekoru "atölye"

çalışması temelinde ürettiklerini anlatıyorlar. Atölye çalışmasını çok önemsiyorlar; Geleceğin şair, müzikçi, sinemacı ve tiyatrocularını yaratacak bir temel olarak görüyorlar. "Atölyemizde devrimci bir kültür müfredesinin temellerini at-tık" diyorlar.

HAYDİ TİYATRO AL YERİNİ SINIF MÜCADELESİNDE

Gençlere "neden tiyatro" diyoruz. O kadar çok nedenleri var ki. Okuyun siz de hak vereceksiniz: "Çabamızı sınıflar mücadelesinin gelişmesine bir katkı olarak görüyoruz. Burjuva medyasının saldırıları "kır"ın meşrulaşmasını engelliyor. Yaratılarımız Halk Savaşı'nın meşrulaştırılmasına dönük bir yüzü var. Burjuva medyası ortak hazlar ve tek tip kişilikler yaratıyor. Bütün bu bileşenlerden yola çıkarak kültür cephesinde ideolojik, politik bir çıkış noktası; bir açılım yaratmak istiyoruz.

Kırmızı Balıklar, sanatçının ör-

gütlü olarak çok şey kazanacağı-nın, bilincindedir: "sınıf mücadelesi örgütlü mücadeleyi koşullar. örgütsüzlük ya da örgütlü üstünlük sınıf mücadelesini yadsınan düşüncelerdir" diyorlar. Bu nedenle saldırgan bir tiyatroyu tercih ediyorlar. Sokak infazları, işkenceler ve kayıplara karşı sanat cephesinden burjuvaziye yanıt vermek, saldırmak istiyorlar.

Grup yapacağı tiyatronun teorisine çok kafa yormuş. Uzun tartışmalar ve deneylerden süzdükleri düşünceler var dillerinde: "Görsel, deneysel, dramatik yeni buluşlar yapıyoruz. öncelikle "Partizan tiyatro"ya ulaşmak ardından da "yeni tiyatro"yu kurmak istiyoruz. İlk çıkışlarımız da klasik teatral biçimleri temel aldık ama ilerde yeni tiyatroyu yarattığımızda "yeni sanat"ı da yaratacağız."

Oyunlarında pankart açmıyorlar-muş. "Çünkü" diyorlar "oyunumuz pankarttır, pankartımız da oyunumuzdur".

Kırmızı Balıklar Brecht'in "iyi olan eski şeylerle değil, kötü olan yeni şeylerle başlamak" şiarını düstür edinmişler. Brecht onlar için vazgeçilmez bir tutku. "Brecht'in yabancılaştırma yöntemini sahnede uyguluyoruz. Çünkü insanları düşündürmek ve bilgilendirmek için etkili bir yöntem. Bildirinin dili hançer yarasına benzer oysa biz tiyatro seyircisine gül batmak istiyoruz. oyundan sonra da mesajların etkisinin sürmesi için ince bir sızı kalmalı seyircide."

Kırmızı Balıklar Atilla Jozef'in bir şiirine gönderme yaparak bitiriyorlar sözlerini:

"Hey tiyatro al yerini sınıf mücadelesinde!"

Bu düzen böyle mi gidecek!...

Şiir Orhan Veli'yle düzyazı ise Sait Faik ile ilk kez sokağa çıkmış ve halkın arasına karışmıştır. Böylelikle halk, şair ya da yazarı kendisi gibi görmeye başlamıştır.

Orhan Veli her sabah hepimiz uykudayken gökyüzünü mavime boyamaya başlamadan önce şiirimizde gül, bülbül, halı, salon gibi sözcüklerin saltanatı hüküm sürüyordu. Orhan Veli yayımlandığı yıllarda gericilerle çatıştığı "Yaprak" adlı gazetesinin 1 Ocak 1949 tarihli ilk sayısında yukarıda sözünü ettiğimiz sözcükleri yıkarak yerine yenilerini koyar: "Gül verir, karanfil alırız"... "Bülbül verir, serçe alırız"... "Halı verir, kilim alırız"... "Salon verir, sokak alırız"...

Şiirin sokağa çıkması için herşeyden önce "inci gibi birbirine tutturulmuş" yapay dizelerden arınması gerekiyordu. İşte, Süleyman Efendi'nin nasırı "ale devri" şairlerinin rahatsız olmasını sağlayan ve günümüzde bir "çığ" a dönüşmüş olan "Garip" diye adlandırılan şiir akımının dağın doruklarından yuvarlanan ilk kâr tanecigidir!

Şiiri sivilleştirilen ve Cemal Süreyya'nın deyişiyle ona "kas-ke" giydiren Orhan Veli'nin gerçekleştirdiği devrimin doğruluğunu Paul Eluard'ın 12 Ekim-11 Kasım 1949 tarihleri arasında Fransız radyosundan yayınlanan "Şiir Buluşacıdır" başlığını taşıyan metninden okuyabiliriz: "Şiirleştirilmiş dil-de, inci- vb. birbirlerine tutturulmuş güzel sözcüklerden daha korkunç bir şey yoktur. Gayak şiir katkısız çıplaklıkların, can kırtaran şimdî olmayan çareler ve sedeflenmeyen göz-yaşarıyla yetilir."

Orhan Veli'yi sokağa çeken şey insanların yaşama olan kaygasıdır. İnsanlar öylesine sever ki, "Galata Köprüsü" adlı şiirinde köprüyü değil de, üstünden geçen insanları anlatır:

Dikilir köprü üzerine,
Keyifle seyredirim hepinizi.
Kiminiz kükrek çeker, siya siya;
Kiminiz midye çıkarır dubalardan;
Kiminiz dümen tutar mavnalarda;
Kiminiz çımacıdır halat başında;

Galata Köprüsü üstündeki insanların hepsinin "geçim der-dinde" olduğunu görür. Sokaktaki insanları düzenin dişileri arasında bütün "karşı" koymalarına rağmen ezilmektedir:

Durmayan işleyen saatlerde
Dişli dişliye karşı,
Dişilerin arasında
Güçsüz güçlüye karşı

Düzenin bütün dişileri "güç"lülerden yana dönmektedir. Emperyalizmden yana işleyen saatlerin insanlara neler kazandırdığının ayırımına varır:

Alınlardan akan ter
Cephelerde harcanan kurşun
Sizin için mezarlar, mezar taşları,
Hapishaneler, kelepçeler, idam cezaları;
Sizin için;
Her şey sizin için.

Düzenin dişileri "dev" bir şairi yutmak istemektedir!.. Nâ-zım Hikmet'e karşı yapılan baskılara karşı sessiz kalamaz Orhan Veli... Ve arkadaşları Oktay Rifat, Melih Cevdet Anday ile birlikte Nâzım Hikmet'in özgür bırakılması için açık grevine başlar!..

Orhan Veli sokaktaki yürüyüşünü sürdürürken sömürüye, açlığa, işkencelere, idam cezalarına karşı duran insanların saflarında yer almasına doğru giden soruyu bulur:

Bu düzen böyle mi gidecek!
Pireler filleri yutacak,
Yedi nüfuslu haneye
Üç buçuk tayın yetecek?

Şiiri sokağa Orhan Veli taşımıştır ama artık sokaklar alıp götürmektedir onu!... Kapitalizm'in insanlara her şeyi para karşılığında sunduğunu, "bedava" olan yollarının da, bulunduğunu ince bir alay ile anlatır insanlara:

Kelle fiyatına hürriyet
Esirlik bedava
Bedava yaşıyoruz, bedava.

Orhan Veli paltosunu satma pahasına yayınlamakta kararlı olduğu gazetesi "Yaprak"ın çerçevesinde özgürlük dalında çiçek açmaya başladığı anda çok genç yaşta hayat-tan ayrılır... Günümüzde de, pireler filleri yutmaya devam ediyor. Ama bu düzen böyle gitmeyecek!... Orhan Veli'nin dört duvarın karamsarlığı yerine bir pencerenin güzelliğini yüreğimize işleyen, umut dolu, şiirleri güneşli günlerin habercisidir bizlere:

Pencere, en iyisi pencere
Geçen kuşları görürsün hiç olmazsa,
Dört duvarı göreceğine.

Sunay AKIN

Newroz'u tutukladılar

Sivil Polisiniz

Hüseyin, kütüphane çıkışında
Sizi BEKLİYOR!

Yalnız o mu?

Öyle Nazım Hikmet'leri, Sabahattin Ali'leri okuyup da nereye gidiyorsunuz? Top bakalım... Demokrasi derdiyse de o kadar denmedi diy mi? Du bakalım, ne okumusun ne öğrenmiş mi? İyi anlayalım... Terörist mi olucan anarşist mi bilelim... Öyle bedavadan çekip gitmek var mı? Söyle bi şubeye kadar rica ediyim cartım... Hadi bak, beni zor kullanmaya mecbur etme!

Geçen hafta gazetelerde, dergilerde çarşaf çarşaf ilanlar çıktı. Kültür Bakanlığı halkı adeta reklam bombardumanına tuttu.

İlanlarda ne yazıyordu dersiniz? "NAZIM HİKMET... kütüphanesinde sizi bekliyor." YAŞAR KEMAL... kütüphanesinde sizi bekliyor. Hemen aklınıza gelebilecek bütün yazarlar vardı ilanlarda.

Kültür Bakanlığı halkı kitap okumaları için kütüphanelere davet ediyordu. Sınırsız seçenekler sunuyordu önümüzde!

Aynı günlerde Ozan-Bariş Erdoğan İstanbul'a gitmek amacıyla uğ-

radığı Ankara otobüs terminalinde polislerce gözaltına alınıyordu. Polis üç gün boyunca işkence yaptığı Barış Erdoğan'a ölüm tehditlerini savumaktan da geri durmuyordu.

Barış Erdoğan'la birlikte bir de kitap gözaltına alındı. Erdoğan'ın, Gazete merkezimize ulaştırmak için Ankara büromuzdan aldığı yazar Muzaffer Oruçoğlu'nun "Newroz" adlı romanının bilgisayar disketleri ve orjinaline polis el koydu.

Barış Erdoğan Ankara Emniyet Müdürlüğünden 3 gün sonra serbest bırakıldı ama Newroz romanı

hala tutsak.

Nazım Hikmet artık kütüphanelerde halkımızı bekliyorken (!) nedense bizim çıkarmayı düşündüğümüz Newroz romanına el kondu.

Devletin iki yüzlü politikaları, hayatımızın her alanında kendisini gösteriyor. Faşist-feodal zor ne yasakta ne de vahşette sınırlanıyor. Çünkü onlar her şeyimizden korkuyorlar.

Newroz romanı özgürlüğüne kavuşacak. sizin kör karanlığınızı yıkarak, binlerce yüreğe ışık olacak. Bu böyle biline.

YOKUŞ YOL'A NAZİRE

"Bük-Dersim yolunda bir yer kanar"

Onlar yazgısı belirsiz bir hüzne mi koşurlar? Ay varken, ay ıpışıl, ay dolunayken. Hangi tarih geride sadece aklıklar bırakır ki! Tertemiz bir mercan adası değil ki tu gıgırlı hayat. Giderler uyku bulumlarına girerler geceyi bir yıldız gibi sabah ederler. Öyle mi? Hayır hayır. Değil. Onlar her geceyi bir iklimden bir iklimde koşar gibi tebdil yaşarlar. Sonrası mı? Sonrası kimbilir. Barınak sessizliği mi, nöbet mi, kuşatma mı, ölüm mü? Hem söyler misiniz bu insanlar sizin kadar da mı sevmeliler kendi ellerini, yüzlerini, gözlerini. Siz bir şeye adanmış nedir bilir misiniz? Yürektir yürek. Sonra da ölüm!

Elbetki hayatları yeşermemiş bir hüznün ağacıdır çoğu zaman. Doyasıya öpülmemiş kırmızı atlar da var çünkü. Ki her adanış bir vaze geçişi koşullar.

Şimdi onlar çoğalmış bir nehir gibi sessiz ve sakın akarlar. Gece-nin hüznüne, kendi hislerini katar-

lar. Ay ölüre sahilelik susar mı? Yaşam kendini destana kusar mı? Orda o büyük şölen başlar mı?

Denilir ki, ateş önce bir dağ volkanı gibi parlar. Alevler göğe ağana dek yanar. Sonra ritüel kırık bir hüznle -ama usual usul-başlar. Gözücü silahını en yakın ağaca asar. İşareti verir vermez yoldaşlar dansa başlar. Hiç kimse kimsesiz bakmaz. Yüzler ürürsüz bir mağmaya döner. Gökten çivit mavisini bir yıldız kayar ve herkes delinmiş törene bir şür gibi akar.

Artık gitmek eskil ve yaraş bir isyan emridir. Herkes sorar. Ömrümüz kaç rüzgar anlamıdır. Kim kimdir hangi Seyid'in peşrevinden geçmezdir. Hayat kaç ormanca yangındır. Öyle susuz öyle çok geceler niçin yaşanılır? Yıllansız bir dağa niye Yılan Dağı denilir. Kaç dilsiz söylenecek yazlar nereye aktılır.

Ve şölen upuzak bir doruktan gelen basbariton bir çağıyla pansız biter.

Gelin gelin. Hep birlikte arsız ateşler yakalım. Dağları şölene katalım. Silahlarımızı çapraz asıp gidelim. Gidelim hey gidelim. Gidelim ki sürgünü olduğumuz acılar kendince kanasın. Gidelim ki bir geiyk yalnızlığa koşarsa ölüm erken gelir anlansın.

Sonra epeski bir zamanda yerliler bir seyyaha demişler ki, Bük-Dersim yolunda Kemal'e ve askerlerine inanırsan aşiretler kanar, bebelerin gül mavisini yüzleri kanar.

Neden mi?

Çünkü otuzsekiz anlatan herkes ağlayarak der ki, biz bebelimizin çığlıklarını mağrallardan askerlere ses gitmesin diye emzirecek boğardık.

Bu yüzden Bük-Dersim yolunda bir gün sizin ya da bizim geçişimiz ne ki? Orda her vakit dağların kendi yüreği kanar.

Kendi yüreği!
Kendi yü-re-ği...

Haydar OĞUR

Benim Avustralya serüvenim toplam üç yıla yaklaşıyor

Muzaffer Oruçoğlu'nun, bir kültür festivalinde, Avustralyalılara hitaben yaptığı konuşmanın metnini sunuyoruz.

Bayanlar-baylar, Benim Avustralya serüvenim toplam üç yıla yaklaşıyor. Bu üç yıl içinde, çok ilginç, güzel ve yadırganacak şeyler öğrendim. Birçok şey hayran oldum, birçok şeyi ise yadırgadım. Bunlardan bazıların üzerinde durmak istiyorum...

İlk olarak, Avustralya'ya ayak basışın zoraki karakterine karşı; Ormanların, deniz ürünlerinin ve hayvanların sorumlusuzca yokedişine karşı; kırk bin yıllık Aborijinleri geleneklerinin çığnenişine karşı; 1788'de, Pemulwuy'un başlattığı Aborijinleri direnişine hayran oldum. Buna ek olarak, Pemulwuy'dan aşağı yukarı yüz yıl sonra, endüstrinin yükselen vahşi karakterine karşı, aslında bir tepki ve protesto olarak ortaya çıkan Ned Kelly'nin direnişine hayran oldum! Buna göre, Avustralya tarihinde, Avustralya halkının iki büyük onur güneşi vardır: Pemulwuy'un kesilerek alkolüğe karşı içinde İngiltereye gönderilen kellesi ile Ned Kelly'nin daragaçında sallanan kellesi.

İkinci olarak, modern dünya resmini etkileyen Aborijin resmine, özellikle de Yırala'nın tablolarına hayran oldum. Piçasso'nun, "Tüm hayatım boyunca başarısızım elde etmeğe çalıştım tek ressamdır" dediği Yırala'nın, modern Avustralya ve dünya resminin devleri arasında yerini alması şaşırtıcı değildir. Çünkü, Aborijin resmi, insanlık şafağının pasifikteki ilk güllümseyişidir. Margaret Preston, Clifton Pugh ve Sydney Nolan gibi ressamların ruhunda bu güllümseyişten yansıyan güzel renkler yok mudur?

Üçüncü olarak, bu güzel kıtanın, dünyanın, neredeyse tüm dillerini ve kültürlerini, ilginç bir bileşimle, dev bir çiçek bahçesi haline getirmesine hayran oldum. Geleceğin güzelleşmesi, bu bahçenin güzelleşmesine ve iç kısmındaki çöllere doğru genişlemesine bağlıdır. Kültürler birbirlerini ezerek değil, özgür bir ortam içinde, yan yana gelişerek, birbirlerini özümleyerek kaynaşabilir, güçlü, zengin bir insanlık kültürü haline

gelebilirler.

Bayanlar baylar, Avustralya'da alışmadığım, yadırgadığım bir yiğim şeyin olduğunu da söylememiyim.

Yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde Avustralya, on milyon kolonyayı öldürdü ve Gelibolu'ya İngiltere'nin isteği üzerine asker gönderdi. Bunu Kore, Vietnam, Körfez, Kamboçya ve Somali izledi. Tarih, asker ihraç eden ülkelerin çıkardığı sorunlarla uğraşmaktan ilerlemeye fırsat bulamıyor. Bu kadar kültürün bir arada yaşadığı bir ülkenin, tarihsel ilerleyişi kolaylaştırması gerekiyor.

Bu ülkede, halkın oylarıyla iktidara oturan bir başbakan, Kraliçenin valisi tarafından alaşağı edildi. Daha dün, başbakanın eşi, kraliçenin önünde diz kırmadığı için kıyametler koptu. Bankaların buna tepkisi, beş doların üzerindeki Caroline Chisholm'un resmini kaldırma ve kraliçenin iktidarı oturtmak şeklinde oldu.

İngiltere'de yayınlanan The Sun gazetesi, baş yazısında, "Biz İngilizler, doların üzerinde Avustralya başbakanı Keating'i ya da imzasını görmektense, kanguru poposunu görmeyi tercih ederiz!" diye ateş püskürdü. Kraliçe resminin tüm paralarda ve gökemi salonların, binaların gamzesinde sallandığını farketmiş olduklar ki böylelerine şiddetle saldırıyorlar.

Aborijin bayrağına hayran olduğumu söylememiyim. Kıpırmızı bir hüznün ve acı okyanusu, (siz isterseniz buna çöl toprağı deyiniz) ve bu okyanusun bağrında, karanlığa doğru yükselen koca bir güneş. Bence Avustralya'nın ve tüm dünyanın, geçmişini ve geleceğini öznetleyen, insana umut, ilerleme ve yaşam şekli veren çok güzel bir bayraktır bu.

Bizler, biz ikiyüzlü yıllık ve iki günlük geçmişi olan çöçmenler, kırk bin yıllık bir zenginliğin özü olarak ortaya çıkan bu bayrağın gücünü ve güzelliğini görmezlikten gelemeziz.

Avustralya ve dünya, bu bayrağa ve bu bayrağın özünde yatan, bir birinden güzel ilerlemeye layıktır.

Muzaffer Oruçoğlu
Nisan-93<None>

Ustalardan...

Bu bölümde, gerek Türkiye ve gerekse de Dünya Edebiyatına mal olmuş şairlerin şiirlerine yer verilecektir. Yarımımız şimdilik kısıtlı olduğundan uzun şiirleri ancak bölümleri seçerek yayımlayabiliyoruz. Ancak dizelerin tadına varabilirseniz, o dizelerin şairine ulaşabilmek için kitabın adını da şiirin altında yayımlıyoruz. Haydi şiire!...
İki Nehir Arası ülke

Ve ikimiz birden güllüyoruz yerdeki bir resmine Mao-çe Tung'un
Ve buluşuyor güllüşlerimiz.
Buluşup konuşuyoruz bilmediğimiz iki dili

Gülmek denen bir dünya diliyle Mao'da karşıyor sonra baktıyoruz ikimizin güllüşüne
İşte o zaman en uzun güllüş başlıyor aramızda
Artık üçümüz dolaşıyoruz iki nehir arası ülkesi ve sokaklarını
En şişmanımız ve en çok gülenimiz O
Kuzeykapısında ayrılıyor sonra her birimiz
Ayrılr ayrılr buluşuyoruz
Ve Doğukapı alanında benim yüzüme benzetiyorum bir yüzü
Ve çocuk yüzlerine. Çocuk yüzlerine.
Ve yontulara. Neden yontulara benzer çocukların yüzleri
Ve uzun çarşıları, kadınlara uzun Fırat'a ve?

Atlas-İlhan Berk
Adam Yayınları1

GENÇLİK

İşçi sınıfının Birlik-Mücadele-Dayanışma günü 1 Mayıs'ta
YENİ DİRENİŞLER YARATMAK İÇİN İLERİ

Bürolarımızdan isteyiniz

ÇIKTI!

YENİ DEMOKRAT

Muzaffer Oruçoğlu

Serdar Can

NENEMİN MASALLARI

2. Baskı ÇIKIYOR

KAHRAMANLIK KILAMLARI

ÇIKIYOR

Kavganın Güncesi

tayla legal bir parti örgütlenimin, legal olanaklardan yararlanmak olmayacağı; legalizme katılmak olacağı, üstelik hali hazırda hiçbir ciddi illegal örgütlenme ve faaliyetin de olmadığını belirterek reddettiler. Aynı yaklaşımla legal yayın organları üzerinde yoğunlaşmanın da yanlış olduğunu belirterek reddettiler.

Marxist-Leninistlerin özetleyip toplantıya sundukları (ancak, revizyonistlerin "izaha muhtaç olduğu" gerekçesiyle oylanmasını engelledikleri) onbir ilkeyi aynen okuyucunun değerlendirmesine sunuyoruz.

1- Köylük bölgelerdeki faaliyet esas, şehirlerdeki faaliyet talidir.

2- Silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir.

3- İlegal faaliyet esas, legal faaliyet talidir.

4- Ülke çapında düşman bizden güçlü olduğu müddetçe stratejik savunma esasır.

5- Stratejik savunma içinde taktik taarruz esas, taktik savunma talidir.

6- Bu dönemde köylerde, silahlı mücadele içinde gerilla mücadelesi esas, diğer mücadele biçimleri talidir.

7- Şehirlerde (büyük şehirlerde), stratejik savunma döneminde, kuvvet biriktirmek ve fırsat kollamak esas, diğer örgütlenmeler talidir.

8- Örgütlenmede parti örgütlenmesi esas, diğer örgütlenmeler talidir.

9- Diğer örgütlenmeler içinde silahlı mücadele örgütleri esasır.

10- Kendi kuvvetlerimize dayanmak esas-müttefiklere dayanmak talidir.

11- Ülkemizde silahlı mücadele şartları vardır.

Kültür Devriminin ürünü olarak Proletarya Partisinin Türkiye'de sahneye çıkması (24 Nisan 1972)

24 Nisan 1972'nin Türkiye devrim tarihinde önemli bir yeri vardır. Mustafa SUPHI'den sonra, yaklaşık 50 yıllık süre boyunca Türkiye devrimi hareketi, egemen Kemalist ideolojisinin, darbeci-reformist ve revizyonist düşüncelerin etkisi altındaydı. Mao Zedung'un Çin'de başlattığı Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin bütün dünyaya yarattığı devrimci dalgalanmadan Türkiye de nasibini almıştı. O dönemin yüksek öğrenim gençliğinin, Fikir Klüpleri Federasyonu (FKF)'nda akademik boyutlarda süren ideolojik-siyasi tartışmalarının yolaçtığı saflaşmada, İbrahim KAYPAKKAYA ve önderliğindeki komünistler, o aşamada diğerlerine oranla daha ileri bir konumda bulunan Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi (TİİKP) içinde yer aldılar.

İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşlarının gerek TİİKP içindeki iki çizgi mücadelesinde ve gerekse diğer ideolojik-siyasi çizgilere karşı verdikleri ideolojik, şovenist, revizyonist vb. düşünce ve akımların köklü ve radikal bir eleştirisi üzerinde şekillenen ve "beş temel belge" olarak anılan İbrahim KAYPAKKAYA'nın görüşleri, çeşitli ulus ve milliyetlerden Türkiye komünistlerinin manifestosu durumundadır. "Beş temel belge"nin ilan edildiği dönemden bugüne dek bazı nicelik değişiklikler yaşanmış olmasına rağmen, halâ aynı toplumsal devrim sürecinin yaşanıyor olması, ona, değerinden hiçbir şey kaybettirmediği gibi, doğ-

ruluğunu kanıtlamasıyla da değer katmaktadır.

İbrahim KAYPAKKAYA, "MZD savunulmadan ML savunulamaz" prensibinden hareketle ML-MZD'ni yarı-sömürge, yarı-feodal Türkiye'nin özgül somut koşullarına indirgenmesiyle enternasyonal proletaryanın Türkiye kurmaylığını yapıyordu.

TİİKP içindeki iki çizgi mücadelesi, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişiyle şekillenerek doruğa çıkmıştı. Ve İbrahim Kaypakkaya önderliğindeki komünist-devrimci kanat, -komünistlerin bir manifestosu olan- ön maddelik "DABK 7-8 Şubat 1972 Kararları"ni açıklayarak, revizyonizme karşı cepheden bayrak açtılar.

"DABK Şubat Kararları", başını Doğu Perinçek ve Halil Berktaş'ın çektiği TİİKP'in burjuva-revizyonist şefliği üzerinde bir çok etkisi yaratmıştı. Ve bu burjuvalar, sorunu, kendi sınıf karakterlerine uygun burjuva yöntemlerle "halletme" yoluna gittiler. Onlar ML kadroları tasfiye etmek için düzenledikleri çeşitli entrikaların yanı sıra, hazırladıkları bir sinsi planla 26 Mart 1972 tarihinde "birliği korumak için" (!) tartışmaya (!) çağırıldıkları İbrahim KAYPAKKAYA ile bir yoldaşına haince bir silahlı kompo düzenleyecek kadar alcaşmışlardı.

Artık "Marxist-Leninistler'e örgüt içinde hayat hakkı kalmamıştı. Her türlü eleştiri imkânını, ellerinden bu eleştirilerin kadrolara ulaşmaması için her çareye başvurmak, onlar aleyhine sinsi tertipler planlamak, demokratik-merkezizetçiliğin hem demokrasî, hem de merkezizetçilik ilkelerini çiğnemek, revizyonist önderliğin sanatı haline gelmişti. Parti disiplini denilen şey, artık proletarya düşüncesi üzerinde bir burjuva disiplini (başkası) idi".

"Bu şartlar altında örgüt içinde kalarak mücadeleye devam etmek hem imkânsız, hem de faydasızdı. Proletaryaya ve halka hizmetin yolu artık revizyonist klikten örgütsel olarak da ayrılmaktı. M-L'ler de öyle yaptılar."

M-L'ler halkın menfaatleriyle parti menfaatlerinin aynışmasını/örtüşmesini isterler. Ancak, halkın menfaatleriyle parti menfaati çeliştiği zaman, hiç tereddüt etmeden halkın menfaatlerinden yana çıkarlar. İbrahim KAYPAKKAYA önderliğindeki M-L'ler, bu anlayışlarından hareketle, ihanete gidenleri kendi yollarında yalnız bırakıp komünist devrimcileri devrim yolunda birleştirdiler.

24 Nisan 1972 tarihi, işte bu birliğin; onlarca yıldan beridir devrimci hareket üzerine çöreklenen egemen Kemalist ideolojinin, darbeci-reformist, şovenist, revizyonist vb. karanlığın parçalanarak aydınlığa kestiği tarihtir. Bu tarih, Türkiye'li komünistlerin bir manifestosu olan ve "beş temel belge" olarak bilinen İbrahim Kaypakkaya öğretilerinin sınıf bilincil Türkiye proletaryasının öncü kurmay-müfrezesi Türkiye Komünist Partisi/Marxist-Leninist (TKP/ML) tarafından kuruluş ilanı ile beraber TKP/ML'nin parti programı olarak ilan edildi.

24 Nisan 1972'de İbrahim KAYPAKKAYA önderliğinde kurulan TKP/ML, kuruluşundan bugüne, ML-MZD bilimini kendisine rehber edindi. ML-MZD bilimine karşı değişik açılardan ve cephelerden, değişik görünüm ve kıllar altında yönelen anti-ML ideolojik saldırı ve sapmalara karşı, inançla ve kararlılıkla karşı koydu, ideolojik mücadele yürüttü.

TKP/ML, merkezî görev olarak önüne koyduğu Kızıl Siyasi İktidarlar İçin Köylü Gerilla Savaşı'nda, yüzleri aşan devrim şehidi vermesine rağmen silahlı mücadele hattından vazgeçmedi, taviz vermedi. Emeğin egemenliğini sağlayacak kızıl şekerghahta dalma kararlılıkla ilerledi.

Kurulduğu günden bu yana birçok geçici, askeri yenilgiler ve bölünmeler yaşayan TKP/ML, kuruluşunun 20. yılında (Nisan 1992) gerçekleştirdiği birlikle geçmişin olumsuzluklarını önemli oranda aşmış, güç kaybını durdurmuş ve son bir yılda yeniden güçlenmeye başlamıştıyla; çeşitli

ulus ve milliyetlerden Türkiye proletaryası ve halklarının umudu olmaya devam ediyor.

Ölümünün 15. yılında yiğit komünist İsmail HANOĞLU

İstanbul-Gültepe 20 Nisan 1978, bir karanfil daha, bıraktığı şanlı mirasla düştü toprağa.

Şanlı mirasların, üç yıl gibi kısa bir sürede de yaratılabileceğini gösterdi HANOĞLU İsmail, düşerken de...

İsmail HANOĞLU emekçi bir ailenin çocuğuydu. Yaşadığı yoksulluğun olumsuz koşulları içinde bir yandan öğrenimini sürdürmeye çalışırken; bir yandan da PDA saflarında ortaöğrenim geçiğinin örgütlenmesi faaliyetlerini sürdürüyordu.

İşçilik yıllarında ML-MZD bilimini öğrendiğince, PDA revizyonistlerini gerçek kimlikleriyle tanıdı ve 1975 yılı içinde ML saflarda yerini aldı.

İki yıllık profesyonel mücadelesiyle ideolojik sağlamlik ve kararlılığın, her gün 24 saat devrimci olmanın mücadeledeki yoğun devinimi, fedakârlık ve özverinin, alçak gönüllülüğün; halka ve devrime olan bağlılığın şanlı mirasını bırakarak ebedileşti.

Azimli, kararlı ve cesaretiyle yerine getirdiği son görevi: Gültepe ve yöresinde halka kan kusturan azıllı/kudurgan faşist Şerif... 'yi halk adına ölüme cezalandırdığı sırada, Şerif faşistinin korumaları itierce, önce vurularak öldürüldü, akabinde hunharca başı taşla ezilerek katledildi. Bıraktığı alçak gönüllük, fedakârlık ve cesaret erdemlerini bugün birçok İsmail'ler taşıyor ve onun yuğunda savaşıyor.

İsmail HANOĞLU ardında şanlı bir gelenek bırakan komünistlerdendi. ML saflarında yazdığı üç yıla, zengin mücadele dersleri içeren, koca bir miras bıraktı.

Katledilişinin 20. yılında Enternasyonal proletaryanın, Türkiye ve türkiye Kürdistan kolunun öncü müfrezesi, çeşitli milliyetlerden emekçi halkımızın komünist önderi, İbrahim KAYPAKKAYA'yı

ANMA GECESİNE KATIL!

FİLM(TİKKO Gerillaları ve Başkan Gonzalo'nun Konuşması) KORO TİYATRO(Asmen) FOLKLOR Can CİHAN Partizan OZANLAR Grup KIZILIRMAK Nizamettin ARIÇ Ali ASKER ARAM Nihat BEHRAM Enternasyonal Müzik Folklor (Peru, Güney Afrika, Yunanistan)

Tarih: 8 Mayıs 1993 Cumartesi Saat: 16.00

İbrahim i Anna Gecesi Tertip Komitesi

Düzelme: önceki ilanımızda Grup kızıllırmak dizgi hatasından dolayı yazılmamıştır. özürdileriz

"Önümüzde çetin ama şanlı mücadele günleri var. Sınıf mücadelesinin denizine bütün varlığımızla atılalım! Bu mücadelede kahraman işçi sınıfımıza, fedakâr ve çilekeş köylülerimize, yiğit gençliğimize sonsuz bir güven duyalım!"

10-12 Nisan 1971 Nisan Toplantısı

İbrahim KAYPAKKAYA Fikir Klüpleri Federasyonu (FKF) içindeki görüş ayrılıklarında Millî Demokratik Devrim (MDD); savunan Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi (TİİKP) saflarında yer almıştı. Ancak süreç içerisinde -başını Doğu Perinçek'in çektiği- revizyonist çizgiye karşı mücadeleyi sınıf bilinci ve sorumluluğuyla kendine görev edinmişti.

10-12 Nisan 1971'de yapılan toplantının gündemi: TİİKP'in o güne kadarki çizgisinin özleştirisi, Sosyalist Kurultay ve yayın organları sorunuydu. İbrahim Kaypakkaya önderliğindeki Marxist-Leninist kanat, etraflı, esaslı ve samimi bir özleştiriyile geçmişteki revizyonist pisliklerin süpürüp atılmasını istemesine rağmen; revizyonistler geçmişteki çizgilerini ısrarla savundular.

Proleter Devrimci Aydınlık (PDA) revizyonistleri, parlamenter maskeli faşist diktatörlükle burjuva diktatörlüğünü birbirinden ayırdedemedikleri için parlamenter maskeli faşist diktatörlüğün savunucusu durumuna düşmüşlerdi. Oysa Türkiye'de ve Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde faşizm, herhangi bir emperyalist ülkede olduğu gibi tekeli burjuvazinin diktatörlüğü değil; komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının diktatörlüğüdür. Türkiye'de faşizmin varlığını anlamak için parlamentonun olup olmadığına bakmak, tek başına yetersiz ve yanıltıcıdır. Nasıl bir parlamento olduğuna da bakmak gerekir. Türkiye'de parlamento başından beri toprak ağaları ve komprador büyük burjuvazinin faşist ve yarı-faşist diktatörlüklerinin maskesi olmuştur. Türkiye'de parlamentonun fonksiyonu, faşist generaller çetesinin süngüsünün işaretine göre parmak kaldırmaktan ibarettir.

PDA revizyonistlerinin anti-Marxist-Leninist faşizm ve faşizme karşı mücadele teorileri, halk savaşını belirsiz bir tarihe bırakıyordu. Marxist-Leninistler ise, feodalizm ve emperyalizmle birlikte faşizmin de kökünü kazıyacak olan mücadeleden, temel gücünü köylülerin oluşturduğu ve işçi-köylü temel ittifakına dayanan proletarya önderliğindeki halk savaşını olduğunu belirtiyorlardı. Zira halkın, feodalizme ve emperyalizme karşı olduğu gibi faşizme karşı da kullanacağı üç silahı vardır: Parti, halk ordusu, halkın birleşik cephesi. Halk bütün düşmanlarını; feodalizmi, komprador büyük burjuvaziyi, emperyalizmi ve faşizmi bu üç silahıyla yenecektir.

İbrahim Kaypakkaya önderliğindeki Marxist-Leninist'ler, Sosyalist Kurul-

Savaşan Kadınlar

1872 yılında soylu bir toprak sahibinin kızı olarak dünyaya gelir. Bu elit tabaka içinde bir dizi olanaklarla yaşamak Kollontai'ı tatmin etmez. O inançları ve amaçları uğruna kendi burjuva sınıfına "ihânet" ederek proletarya saflarında yer alır.

İyi bir gözlemci, insancıl, duyarlı ve Rus edebiyatının ilerici-demokratik gelenekleriyle eğitilen Kollontai, Çarlık Rusyası'nın otokrasisine duyduğu sert tepki ile Marksizme yönelir, güçlüklerden, zorluk ve tehlikelerden yılmayan bir devrimci olur. Kollontai 80 yıllık yaşamını dolu dolu ve sosyalizm için yaşar. 1883 de ilk yazınsal çalışması başılır. Daha sonra İngiltere işçi hareketine ilişkin incelemelerde bulunmak üzere İngiltere'ye gider.

"Kadınların yazgısı beni tüm yaşam boyunca ilgilendirdi ve beni sosyalizme çeken bu ilgi oldu" diyen Kollontai yaşamı boyunca kadın sorunlarıyla hem teorik kitaplar, makaleler yazarak hem de pratik örgütlenmesinde yer alarak yakından ilgilendi.

Kollontai kadınların kurtuluşunun sosyalizme ve giderek sınıfsız toplum olan komünizme gerekere feministlerle arasına kalın bir çizgi çekmiştir. Her konuşmasında emekçi kadınlarla, burjuva kadınlar arasındaki farkı ve sınıf çelişkisini dile getirmiştir.

1907 Ağustos ayında yapılan Uluslararası Kadın Sosyalistler Kongresine

Yeni kadınların yaratılmasında örnek alınacak komünist kadın; ALEKSANDRA KOLLONTAI

Rusya temsilcisi olarak katılır. Daha sonra Clara Zetkin ile birlikte 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasını önerir. Kadınların sosyalist hareketi uluslararası sekreterasına üye seçilir. Merkezi Berlin'de olan Yeni Kadınlar adlı broşürde kadın sorununa ilişkin makaleleri yayımlanır.

1914'de Alman makamlarınca tutuldukları Karl Liebknecht'in İsraiyala bırakılır. Danimarka ve İsveç'te savaş karşıtı faaliyetler sürdürür. Oradan da Norveç ve New York'a gider. Sonrada Rusya'ya döner.

Sovyetlerin ikinci kongresinde Halk Komiserleri konseyine seçilir. 1919'da parti merkez komitesinin kadınlar kolu başkanlığına getirilir. Sosyal Güvenlik

Bakanlığı'nın fuhuşla mücadele komisyonuna üye olur. Tüm Rusya Sovyetler kongresinde ise merkezi yönetim komitesine üye seçilir.

10. kongrede "İşçi Muhalefeti" adı altında Bolşevik partisine tavrı alır. Fakat Lenin'in kendisini eleştirmesinden sonra hatasını kabul eder.

1922'de Norveç'te SSCB Büyükelçiliğinde müsteşar olarak görev alır. Böylece dünyada ilk kadın büyükelçi olma statüsünü elde etmiş olur.

70. yaş gününde "Emeğin Kızıl Bayrağı" nişanı ile onurlandırılır. 80 yaşında yaşama veda eden Kollontai bizim önmüze kadın bir komünist olarak yolunu aydınlatıp mücadelemize örnek olacak bir savaşçı YENİ KADIN tiplemesini

çıkardı.

Yepyeni bir yaşamın kurulmasında, yeni kadınların yaratılmasında, sosyalizmin temelini neşeyse, azimle, her türlü zorluklarına, güçlüklerine rağmen kurma mücadelesinde, engin özyerlerde bulunan bu eşsiz komünistin mücadelesi mücadelemize her zaman örnek olsun diyorum.

A. Kollontai'nın Kitapları
1. Dubroyubov'a Göre Eğitimin Te-melleri

2. Kadın Sorununun Toplumsal Temeli
3. Toplum ve Annelik
4. Marksizm ve Cinsel Devrim
5. Birçok Hayat Yaşadım.

Sosyalist Ahlak anlayışının insan davranışlarını düzenlemeye başlamasıyla, iki cins arasındaki ilişkilerdeki çürüme ve yozlaşmanın giderileceğine inanan Kollontai YENİ KADIN tipini şöyle tanımlıyor:

- Kişiliğini kanıtlayan,
- Kadının devletteki, ailedeki, toplumdaki katmerli köleliğini protesto eden,
- Hakları için mücadele eden,
- Burjuva ahlakına meydan okuyan,
- Birey ve kadın olarak kendini doğrulamak için mücadele eden,
- Dünyayı sorguya çeken,
- İlk olarak kendii bilincine varan,
- Boyun eğme ve kişiliksizlik yerine özgürlük ve bağımsızlığa değer veren,
- İki yüzü temizlik maskesi yerine, yeryüzü sevinçlerindeki haklarını isteyen,
- Aşk hikayelerini yaşam içinde sınırlı bir yere koyan,
- Abartımsı duygulanma yerine disiplinli yeğleyen,
- Erkeğin yankısı olmayan kadındır.

Boşanmanın kolaylaştırılması nedeniyle koparılan fırtınalar

Kitap

'Konuşmak istiyorum'

Domitila Borrios de Chun

"Konuşmak İstiyorum" Domitila'nın kendi tecrübelerini ve Bolivya halkının mücadelesini anlattığı kitabın adıdır. Nüfusun % 70'inin yoksul köylülerden oluştuğu, işçilerin ise büyük çoğunluğunun zengin maden yataklarında yarı aç, yarı tok emperyalistlere ve onların usaklarına çalıştığı bir ülkedeki Bolivya. Bu ülke zenginliklerin talan edildiği, kızıldıkları katanın çokça aktıldığı, kanayan kocaman bir yaradır.

Domitila yoksullukla boğuşan 7 çocuk anası Madenci eşi bir kadındır. Ama o yoksulluğun, cehaletin ezip sindirdiği bir olma yerine direniş seçti ve geleneksel kadın rolüne başkaldırdı. Gereklilikler yaşamını değiştirme zorunluluğunu doğurdu. Domitila ve arkadaşları (70 kişi) ayrı bir kadın örgütülüğü olarak "Siglo Ev Kadınları Komitesi" adıyla Bolivya'da bir grup oluşturdu. Sendika gibi örgütleneni bu komite Maden İşçileri Federasyonu'na katılıp "Bolivya İşçi Birliği"nde yerini aldı.

1942-1949-1965 ve 1967'de Bolivya'da korkunç katliamlar yaşanır. Ama baskı yığınları değil, direniş ilhizlendiriyor.

Enternasyonalizmin yüğüt savaşçısı Che Bolivya devrimine kadıkada bulunurken dağılarda şehit düştü. Fokocu bir anlayışla gerçekleşse de gerilla hareketinin varlığı Bolivya halkına umut verdi. Yoksul kendi halinde bir madenci eşi iken mücadelenin yetkinleştirdiği ve direnişçi kadınlar arasına soktuğu Domitila yılların tecrübeleriyle şunları söylemektedir: "sonuç olarak devrimci mücadele hepimizin önem kazandığını; bilmemiz gerekiyor değil mi? Hepimiz kocaman bir çarkın dişleriyiz. Dişlerin biri bile bozulduğunda makinenin çalışmamacasını unutmamak gerekir. Yani insanları tek tek nasıl görevlendirileceğini saptayabilmek ve herkesin değerini kavrayabilmek zorundayız. Kimi iyi konuşur, kimi yazmada iyidir, kimimizin de çoğunluğu oluşturmada katkıları vardır. Hiç yarı dokunmasa da yeterli yeter. Kimimiz acı çekecek, kimimiz şehit düşecek, kimimiz de tarihimiz yazacaktır. Ve bir liderin dediği gibi... hepimizin tarihte oynayacak rolü vardır. Yani hiç kimse kendini ya da başkasını gerekşiz diye düşünmemelidir. Devrim için hepimiz gerekliyiz."

Domitila Proletarya Partisi'nin varlığını mücadeledeki önemini yeterince bilince çıkarma noktasında eksiklik taşsa da yaşamını halkın kurtuluşu için mücadeleye adanmış direnişçi bir kadındır. Onun yaşamından ve Bolivya tarihinden kesitler sunan "Konuşmak İstiyorum"u okuyun. Bu kitaplan öğreneceğimiz çok şeyler var.

BOŞANMA KOLAYLAŞIYOMUŞ GİM HA? SEN NE DİYON BU İŞE?

le kafa ve gönül birliğinden geçer. Biri diğerini cinsel meta ya da ekme kapısı görerek yapılan evlilikler ticari bir ilişkidir ve insanlık onuruyla bağdaşmaz. Çirkindir, mutsuzluğun kaynağıdır. Evlilik özgür bir irade ve çikarsız bir anlayışla yapılan seçim olmaldır. Sevgi saygı ve eşit ilişki üzerine kurulmalıdır. Evlilik güçlükleri birlikte göğüşleme, güzellikleri birlikte yaşama, birlikte üretme, birlikte yetkinleşmektir. Tensel ve zihinsel olarak tek kelime ile bütünleşmektir. Evlilik bir sığınma limanı değil, olmamalıdır da. Evlilikler tarafların birlikte olmaksın mutlu olduğu müddete sürmeli, sevgi bittiğinde de insanlar ayrılabilmelidir. Tabii ki ufak sorunlar hemen ayrılığa neden olmamalıdır. Öncelikle sorunları aşma çabası gösterilmeli, mutluluğun devamı için emek verilmelidir. Ama tüm bu çabalara rağmen eğer ilişkiler tarafları yıpratır duruma gelmişse en doğrusu olgun iki insan gibi ayrılmalıdır.

Boşanmanın 1 yıl yerine 3 yılda olması ka-

dın için kurtuluş değıldir. 3 yıl sonra yine güvencesiz, yine boynu bükük, yine çaresizdir. Bu nedenle boşanmanın kolaylaştırılmasında fırtına koparınlar, kadınlara sosyal güvence nasıl sağlanabilir noktasında kafa yorsalar, daha yararlı iş yapmış olurlar ki bunların başında da eğitim, iş güvencesinin sağlanması ya da işsizlik priminin ödenmesi gelir.

Doğru olan bitmiş bir evliliği devam ettirmek değıldir. İnsanların kendi ayakları üzerinde, başkalarına muhtaç olmadan onurlu yaşayacağı bir ortam hazırlamaktır. Böylesi bir ortamın kapitalizmde her yönüyle sağlanması mümkün değıldir. Çünkü bu düzen emek sömürüsü ve cinsel sömürü üzerine kurulmuştur. Ama yine de bazı sosyal hakların kazanılması için mücadele verilmelidir. Asıl mücadele ise bu düzenin değişmesi insanın insan tadında onurlu yaşayacağı sosyalist, giderek komünist toplum yaratmak için verilmelidir.

Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SHP) Çorum milletvekili Cemal Şahin boşanmayı kolaylaştıran bir yasa önerisi verdi. Meclis Adalet Komisyonundan geçen yasa tasarisına göre eşini boşamak için dava açıp davası reddedilen kişi bir yıl sonra otomatik olarak boşanabilecektir. Eskiden bu süre 3 yıl idi.

Boşanmanın kolaylaştırılmasıyla ilgili olarak lehte vealeyte şiddetli tartışmalar oldu, fırtınalar koparıldı. Taraflar birbirlerini kadın ya da erkek düşmanı ilan ettiler. Yasanın aleyhinde olanlar esas olarak kadın hakları savunuculuğu yaptıklarını iddia ettiler. Bu yasa ile kadınların işsiz, güçsüz, her türlü sosyal güvenceden yoksun kapı önüne bırakılacağını ileri sürdüler. Kolaylaşması savununanlar ise genelde erkek haklarını savunan kesim oldu. Bitmiş bir evliliği uzatmanın bir anlamı olmadığı çocukları da olumsuz etkilediği gündeme getirildi.

Bir yanda bitmiş bir evliliğin yarattığı sorunlar, bunalmalar ve aşağılanmalar, bir yanda ise hiçbir sosyal güvencesi olmayan, erkeği ekme kapısı gören, boşanmış kadın statüsünün yarattığı sorunlarla kadın olma zorluğu.

İki ucuboklu değnek misali, al birini vur ötekisine. Birini ya da diğerini yaşama zorunluluğu, işte kapitalizmin insanlara sunduğu seçenек. İnsan onurunu ayaklar altına alan bir yaşam biçimi.

Kırsal alandaki kadınlar genelde imam nikahıyla evli olduğu ve gelenek-görenekler ağır bastığı için boşanmalar fazlacı sözkonusu olmuyor. Zaten bir çoğu ailesinin uygun görmesi üzerine görücü usulü ile evleniyor. Orada, baba evine dönmektenense her türlü sıkıntıya sineye çekmek zorundadır kadın. Erkek ise ya bitmiş bir evliliği devam ettirir ya da ikinci hatta üçüncü bir eş alır.

Boşanmalar daha çok kentlerde olmaktadır. Özellikle son yıllarda kentlerdeki boşanmalarda muazzam bir artış gözlenmektedir. Kafa ve gönül birliğine dayanmayan evliliklere bir de ekonomik sıkıntılar eklenince taraflar için evlilik cendereye dönmetedir. Ve çoğu kadın hiçbir sosyal güvencesi olmadığı için bu cendereye boyun eğmek zorunda kalıyor.

Oysa evlilik ya da birlikte yaşam öncelik-

Filistin'in Kurtuluşu için Halk Cephesi, Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) içindeki en sol örgütlerden biri. Kısa adıyla **Halk Cephesi** olarak bilinir ve kendini, "Marksist ya da Devrimci Marksist" olarak tanımlar. Kurmak istediği model, Castro önderliğindeki Küba'ninkine benzer. Halk Cephesi'nin kurucu önderi Core Habes, daha çok **Abu Hekim** kod adıyla çağılır. Bu ad hem mesleği olan doktorkluktan kaynaklanır hem de örgütünün her dertini çözüğünden "Lokman Hekim" deyiminden ileri gelir ve biraz da saygı karışık sevgiyi ifade eder.

Filistin meselesinin şiddet eylemleriyle kendini dünyaya tanıttığı o hareketli günlerde, elemanlarından **Leyla Halid** önderliğinde bir İsrail uçağının kaçırılıp Cezayir'de havaya uçurulmasıyla adı dünyada ünlenen Halk Cephesi lideri Habes, Batılı ülkelerin "kara listesi"ne alındı. Adı teröriste çıktığı için, bu imajı bir türlü silinmedi. Nitekim geçen yıl felç olduğu zaman tedavi görmek amacıyla Fransa'ya götürüldüğünde kızılca kıyamet koptu. Kapitalist işletim araçlarının bastırması ve Siyonist İsrail'in kısırtmasıyla, beyni kısmi felç geçiren **Abu Hekim**, apar topar Fransa dışına çıkarıldı. Yarı ölü durumdaki bir devrimci den korkacak kadar ürkek ve felçli bir insanı tedavi etmeyecek kadar vahşidir emperyalistler. "Batı demokrasisi en iyisidir" diyenler utansınlar!

Biz Halk Cephesi'ne dönelim: Bir zamanlar FKÖ içinde en radikal tutumlarıyla tanınan bu örgüt, Filistin direniş hareketi içinde El-Fetih'ten sonra ikinci sırayı işgal ediyordu. 1986'dan sonra Filistinliler arasında İsrail ile barış meselesi ortaya çıkınca (ki aslında bu mesele 1973'ten bu yana tartışılmaya başlandı) o tarihlerde Cezayir'de toplanan bütün örgütler, asgari platformda şu iki konu çevresinde anlaşılabilir: **Bir**, Filistin örgütleri birbirlerini eleştirirler, ancak daha ötekenden farklı olarak birbirleriyle silahlı çatışma içine girmeyecekler. **İki**, her örgüt barış için izlenen yöntem ve taktiklere karşı çıkabilir, fakat barış sürecini engellemek olmaz! Aslında o dönem için Filistin Kurtuluş Örgütü'ne hamilik yapan, özellikle de sosyalist ve Marksist olarak nitelenen Filistin örgütlerine ablık taşıyan Sovyet yönetimi, bu ikinci noktayı, adeta Habes'e dayatmıştı.

O tarihten bu yana köprünün altından çok sular aktı. Dünya dengeleri değişti; Ortadoğu ve Filistin sahası, İslamcı hareketlerin yükselişine tanık oldu. İsrail işgal altındaki Filistin topraklarında doğan radikal İslamcı HAMAS örgütü, işgal altındaki Filistinliler arasında bir hayli destek sağladı. İntifada süreciyle birlikte, HAMAS giderek Filistin direniş içinde

Faik Bulut

le etti. Ama sonucu Habes'in çevresinde toplanan üçü bir genç ekip kazandı.

Bu ne anlama gelir?

Kurultay tartışmalarına bakılırsa, Halk Cephesi içindeki radikal kanadın kazanması, her şeyden önce bu örgütün geçmişte yaptığı ama bir süre için ara verdiği (yaklaşık 7-8 yıl) silahlı mücadele ve direnişe yeniden ivme kazandırması anlamına gelir. Çünkü **Habes** şunu ifade etti: "Geçmişte FKÖ içinde ikinci sıradaydık. Neden? Çünkü radikal devrimci bir tutum içindeydik ve düşman ile her alanda (yurtiçi ve yurtdışı) topyekün bir mücadele yapıyorduk. Halk bu tutumumuzu ve kararlılığımızı bildiği için, bize büyük destek veriyordu. Oysa şimdi bu inisiyatif HAMAS adlı İslamcı örgüte kapıldı. Çünkü radikal tutumu artık o alıyor. O halde bu örgütü radikal alanda geride bırakmalıyız!" Habes'in "İsrail ile her alanda mücadele" yolundaki ifadesi, acaba geçmişte olduğu gibi uçak kaçırma ve bireysel silahlı eylemlerini kapsıyor mu? Batılı gözlemlerle İsrail istihbaratını en çok ilgilendiren soru bu.

Radikal kanadın kazanması, ikinci olarak, şu anda İsrail ile pek de iç açıcı olmayan bir barış süreci başlatmış olan FKÖ önderliğine özellikle de bu örgütün esasını oluşturan El Fetih ile önderi Yaser Arafat'a karşı, Halk Cephesi'nin (bu arada ittifak yaptığı 10 örgüt daha) sert tutum içine girmesi demektir. Bu sertleşme örgütlerarası çatışmaları getirir mi, bilinmez.

Habes'in radikalleşmesi, aynı zamanda radikal tutumlar içine giren İslamcı HAMAS ile yakınlaşma anlamına gelir mi? Bu da yeterince açık değil.

Yine, radikal kanadın kazanması, "ılımlı ve ortayolcu kanadın" Halk Cephesi'nden koparak El Fetih ve İslamcı örgütlere katılmasına yol açması anlamına da taşır. En azından örgüt için (sert ya da yumuşak) tasfiyeler gündeme gelir. Bu da Halk Cephesi'nin kadrolar açısından zayıflaması, siyaset olarak güçlenmesi demektir.

Halk Cephesi'nin radikalleşmesi sevindirici olmakla birlikte, ideolojik açıdan bir adım geriye pek hoş olmasa gerek. Çünkü Kurultay'da "rehber ideoloji Marksizm-Leninizmdir" ibaresi, "olayları anlamada diyalektik ve tarihi materyalist yöntem kullanılır" ibaresiyle yer değiştirdi.

Habes Radikalleşiyor

ikinci sıraya yükseldi. Dünyadaki genel sağlaşma ve dine yönelme eğilimine uygun olarak (bu arada Sovyetik yapının çökmesiyle birlikte) Filistin'deki sosyalist hareket de geriledi. Eski patronlarının on yıllar boyu gizlenen vazgeçtikleri Marksizmin, bu kez açıkça terk edildiğini gören eski Moskova yanlıları da, hemen safları terkettiler.

Halk Cephesi'nin önderi Habes ise; kendince devrimci bldiği Marksist anlayışta direndi. Bununla birlikte gerek Filistin direnişinde bir hayli yaygın sağcı akım (İslamcı, milliyetçi, sosyal-demokrat vs.) gerakeme Doğu Avrupa'daki dramatik olaylar, Filistin Marksistleri arasında da sağ bir rüzgarın esmesine ve liberal kanatların boy göstermesine neden oldu. Bu, özdele Filistin'in en radikal sol örgütü olarak bilinen Halk Cephesi'ni de derinden etkiledi.

İşte Halk Cephesi'nin Beşinci Genel Kurultayı, geçtiğimiz ay Suriye'nin başkenti Şam'da bu şartlar altında toplandı. Örgüt içinde iki değil tam anlamıyla üç çizgi mücadelesi vardı. Birincisi kurt lideri Core Habes'in başını çektiği radikal kanat. İkincisi, örgütün Genel Başkan Yardımcısı Abdürrahim Milvay'ın başını çektiği "ılımlı ve gerçekçi" kanat ve üçüncüsü de esas olarak Abu Nidal Müslimi'nin başını çektiği ve işgal altında bulunan yarı-illegal orta yolcu kanat idi. Kurultay boyunca üç kanat da ölümlüne mücadele

Başkan Gonzalo'ya cezaevi sürgünü

Bilindiği gibi PKP'nin önderi Başkan Gonzalo (Abimael Guzman) faşist Fujimori rejiminin eline tutsak düştükten sonra bir hukuk skandalına dönüşen yargılama altındaki gizli tutulmuş ve geçmişi. Yüzleri kukuletali, seslerini bile ekoyla değiştirecek kadar korkak üç askeri yargıç Başkan Gonzalo'ya ömür boyu hapis cezası vermişti.

Savaş hukukunu bile hiçe sayan bu yargılama komedisi boyunca mahkemeye demir kafes içinde getirilen Başkan Gonzalo San Lorenzo Adası'ndaki bir askeri hapishanede tutuluyordu. Acil Ulusalrasi Komite'nin etkin çabaları Fujimori rejiminin Gonzalo'yu yok etme ni-

yelerini gem vurmıştu.

Faşist Peru Devleti, Başkan Gonzalo için aldığı olağanüstü güvenlik önlemlerini yeterz bulmuş olmalı ki (!) Gonzalo'nun kaldığı hapishaneyi değiştirdi. Gerçekleştirilen bir operasyonla, şimdiye dek tutulduğu ıssız adadan demir kafes içinde alınarak özel bir komando birliğinin korumasında (!) donanmaya ait bir savaş gemisine bindirilen Başkan Gonzalo başkent Lima'nın hemen kuzeyinde Callao kentinde bulunan bir deniz üssüne götürüldü. Başkan Gonzalo'nun deniz üssindeki bir yeraltı hapishanesinde tutulduğu sanılıyor.

PKP cezaevi basarak 70 devrimciyi özgürlüğüne kavuşturdu

Peru Komünist Partisi Demokratik Halk Devrimi yolunda kararlılıkla ilerliyor. Başkan Gonzalo'nun tutsak düşmesi emperyalist kampın sevniç çığlıkları atmasına yol açmıştı. Ama Başkan Gonzalo'nun da dediği gibi onlar sadece "hayal" görüyorlar. PKP faşist Fujimori rejiminin hayallerini yıkması her cepheden yükselen mücadelesiyle devam ediyor.

PKP gerillalarının son eylemlerinden biri dünya basınında geniş yankı uyandırdı. Başkent Lima'nın 550 km. güney doğusunda Cuzco yakınlarındaki San Geronimo bölgesinde bulunan Quincaro Hapishanesi'ni basan gerillalar 70 devrimciyi kaçırdılar.

Cezaevi baskını, gerillaların cezaevi binası yakınındaki bir araba-

ya koydukları bombanın patlayarak hapishane duvarlarını delmesiyle başladı. Burjuva kaynaklara göre 4 tutsak ve 1 polis öldüğü eylem sonucu 70 devrimci tutsak özgürlüklerine kavuştular.

Bir zamanlar İnka İmparatorluğu'nun başkenti olan Cuzco'da saldırdan sonra polis ve askeri birlikler çevredeki tepelerde büyük bir insan aya başlattılar. Helikopterlerin de katıldığı aramalar bir sonuç vermedi.

Baskını gerçekleştiren 200 gerilla ve özgürlüklerine kavuşan yoldaşları üs bölgelerine güvenli bir şekilde döndüler.

Peru'daki gelişmeler Başkan Gonzalo'nun da özgürlüğüne kavuşacağı günleri uzak olmadığını gösteriyor.

Katliamlara karşı sessiz kalmadık

TKP/ML Paris taraftarlarının gazetemize gönderdiği bir haberi okurkeniz sunuyoruz.

Faşist Türk devleti her gün bir yenisini ekleyerek sürdürdüğü katliamlarına 6 Mart'ta 5 Devrimci-Sol savaşçısını katlederek bir yenisini eklemiştir. Bizler bugüne kadar bulunduğumuz alanlarda faşist Türk devletinin bu tür katliamlarına karşı sessiz kalmadık. Bu katliamı Türkiye devrimci örgütleriyle lanetledik. Türkçe ve Fransızca çıktardığımız bildirileri geniş olarak dağıtıp kitlelere bu tür katliamlara sessiz kalınmaması gerektiğini, sessiz kalmanın katliamları onaylamak olduğunu kavratmaya çalıştık.

13 Mart günü ortak bir yürüyüş yapılarak Fransız kamuoyunun dikkatini Türkiye'deki bu katliama çekilmeye çalışıldı. Yürüyüş 600'e yakın bir katılım oldu. Yürüyüşümüzde DTKP, Devrimci-Sol, KAWA, TKP/ML Hareketi, TIKB ve Elm katıldı.

Kürt ve Ortadoğu halklarının sömürü ve zulme karşı başkaldırı günü olan Newroz'u kutlamak ve Türkiye ve Kürdistan'da olabilecek katliamlara anında tavır alabilmek amacıyla TKP/ML, TKP/ML-H, DTKP ve DEVRİMCİ SOL biraraya gelerek ortak bir takım kararlar aldılar. Ortak olarak Newroz'un anlamını belirten bir bildiri Fransızca ve Türkçe çıkarılarak geniş bir şekilde dağıtılmı yapıldı.

20 Mart Cumaertesi meşaleli bir yürüyüş yapıldı. 1000'e yakın bir katılım olduğu yürüyüş Türkiye'nin yoğun olarak yaşadığı Strazburg semtinde yapıldı. Geniş bir ilayla karşılandı. 21 Mart pazar günü Kürdistan'daki gelişmelere bağlı olarak devrimci bir harekatin geçesinden sonra Paris'te İntifada TC semtinde korsan bir gösteri yapıldı TC katliamı lanetlendi. 22 Mart Pazartesi günü Türkiye önderi bir gösteri yapılarak havaalanının camları tahrip edildi, pankart asıldı ve yazılar yazılarak dağıtıldı. TKP/ML taraftarları olarak bundan önce olduğu gibi bundan sonra da ülkemizde gelişen mücadeleye daha çok destek verip katliamlara karşı sessiz kalmayacağız.

iki Firari Yunanistan'da gözaltında

Yoldaşlarının işkencede katledilmesi ve kaybedilmesine TC mahkemelerinde tavır alıp protesto eden S. ŞAHİN ve A. GÜLMEZ şimdi Yunanistan cezaevlerinde haklarını savunuyorlar.

İstanbul Sağmacılar cezaevinde Marksist-Leninist yaratıcılığın önüne geçilemez oluşumu kamutlayarak firar eden ve Yugoslavya üzerinden Almanya'ya geçmek isteyen ajan kuşkusuyula tutuklanan Süleyman Şahin ve Ali Gülmez bir süre gözaltında tutulduktan sonra cezaevleri firarileri oldukları anlaşılınca serbest bırakıldılar.

Sınır geçişinde Makedonya taraflından tutuklanıp Yunan makamlarına teslim edilen Şahin ve Gülmez şu anda Selanik'deki Diavaton cezaevinde tutuklu bulunuyor. Bugüne kadar ki tutumu,

Türkiye'de politik nedenlerle yargılananlar ve savcılığın idam cezası isteminde bulunduğu insanlara karşı "demokratik" tutum sergilemeye özen gösteren Yunan hükümeti bu kez "kararsız" bir görünüm sergiliyor. Şahin ve Gülmez arkadaşlarının Yunan makamlarının olası olumsuz tavırını engellemek için yoğun çaba gösterdikleri gözleniyor Selanik savcısı Dimitrios Sideris'in açıklamasına göre, belli bir süre sonra Selanik İstinaat mahkemesi firarilerin Türkiye'ye teslim edilmemesi konusunda karar verecek.

Enternasyonalist Barbara İsviçre'de devrimci bir coşkuyla anıldı

İSVİÇRE, Özgür Gelecek-Barbara Anna Kistler ve 5 yoldaşının ölümünü duyulur duyulmaz ML'ler ilk etapta İsviçre'de iki bölgede anma toplantıları düzenlediler (Zurich-Basel). Daha sonra, kitle örgütlerinde açılan panolarla kitleler düzenli olarak konuyla ilgili bilgilendirildi. Şubat'ın sonlarında doğru, bölgesel olarak düzenlenen 8 Mart kadınlar günü gecesi bu durumdaki dolay mekazi bir geceye çevrildi. İsviçre çapında afiş, bilet, bildiri dağıtıldı. Barbara'nın İsviçreli olması geceye İsviçrelilerin de dikkatini çekilmesine neden oldu. Üzerinde Barbara'nın resmi olan YAŞASIN PROLETER ENTERNASYONAL DAYANIŞMA ve BARBARA ÖLÜMSÜZDÜR şiarlarının yazıldığı İsviçre TKP/ML taraftarları imzalı afiş basıldı ve dağıtıldı. İçinde Barbara'ya yapılmış röportaj, mahkeme savunması-ailesinin onun hakkında yazdıkları olan Almanca-Türkçe bir broşür çıkarıldı.

"Beni ancak enternasyonal proletarya yargılar, siz değil"

Gece faaliyetini TKP/ML diğer örgütlerle eylem birliği temelinde yaptığı protesto yürüyüşü ile geniş kesimlere duyurdu. Yürüyüş boyunca 2500 adet Almanca-Türkçe bildiri dağıtıldı. Bildiride geceye çağrı da yer alıyordu. Yürüyüşte Barbara'nın büyük bir resmi ve silahlı köylü gerilla mücahadesinde şehit düştü ibareli pankart taşındı. "Barbaralar Ölmez", "Yaşasın Partimiz TKP/ML" gibi sloganlar atıldı.

Barbara'yı anma gecesi 14 Mart pazar günü yapıldı. Salona Barbara'nın büyük bez bir pankartının yanı sıra, TKP/ML, YDKD, İbrahim Kaypakkaya'nın pankartları ve TKP/ML parti şehitlerinin resimleri asıldı. Avrupa'da gece düzenlemek için ters bir gün olan pazar gününe rağmen, başlama saatinden çok önce salon kitlelerin akınına uğradı.

Gece 1 dakikalık saygı duruşundan sonra başladı. Saygı duruşu sırasında şiir okundu. Saygı duruşu

biliminde kitle "Barbaralar Ölmez!", "Yaşasın Partimiz TKP/ML!", "İbo Yaşiyor, TIKKO Savaşıyor!" sloganlarını haykırdı. Gecenin anlamı ve önemini anlatan bir konuşmadan sonra sahneye çıkan Can Yürek'in söylediği Barbara'yı anlatan şarkılar uzun süre alkışlandı.

Basel-Halkevi minikler folklor ekibinin gösterisinden sonra, sahneye çıkan Ozan Ali Haydar geceyi destekleyen bir konuşmanın ardından coşkuyla alkışlanan bir saz re-

sitali verdi. Özellikle TKP/ML Parti Marşı'nı söylemesi sırasında salondaki coşku had safhaya çıktı. Genç bir sanatçıdan sonra geceye 15 dakika ara verildi.

Gecenin ikinci bölümünde Barbara'nın Türkiye'deyken YDKD gecesinde yaptığı konuşma ve 1989'da Yeni Demokrasi'yle dayanışma gecesine İsviçreli anti faşistlerin gönderdiği mesajın okunmasıyla ilgili görüntüler ve Uluslararası alanda kadın savaşçıların mücahadesini konu alan filminden oluşan gösteri 30 dakika sürdü. Barbara'nın YDKD gecesinde yaptığı Türkçe konuşmayı anlamak için salondaki kitle adeta ölümlü sessizliğine büründü. Konuşmaya "Çav Bella" marşının müziği eşlik ediyordu ve insanlar hızlandılar. Film bitmesine rağmen kitle filmi bitişine inanmadı, koştularını sandı. Bittiği anlaşılınca birkaç dakika slogan atıldı. Bu durum ardından bir kişi Barbara'nın hayatı ve mücahadesini konu alan yazılı bir metin okudu. Metin Almanca'ya da çevrildi. Kitle bu arada "Hoch die Internationale Solidarität" sloganını attı.

Bu sloganı sahnede tekrarlayan KGI'den İsviçreli bir bayan geldi ve Barbara'nın yanında olduklarını söyledi. Barbara'nın mücahadesinin kısa bir kronolojisini verdi ve kendileriyle olan ilişkisini anlattı, konuşmasını dayanışmanın önemi ile bitirdi.

Sahneye Barbara'nın kızkardeşi

çıkınca salon Barbaralar ölmez sloganıyla inliyordu. Barbara'nın annesi ciddi bir rahatsızlıktan ötürü geceye katılmamış ama geceye bir mesaj göndermişti. Barbara'nın kızkardeşi bu sade dile kaleme alınmış mesajı okudu. Mesajda anesi "TKP/ML ve Barbara'nın mücahadesini desteklediğini ifade ediyordu.

Geceye katılarak ML'lere desteklerini veren İsviçre'li anti-faşistler, gece boyunca kitleyle bütünleştiler. Gecenin beklediklerinin üstünde başarılı geçtiğini tertip komitesine iletiler. Gecenin baştan sona iki dilde sunulması da hoşlarına gitmişti.

Yücel, Beriwan gibi genç sanatçıların ardından Partizan dergisi adına Türkiye'den gelen bir konuk konuşma yaptı. Konuşmacı: Türkiye'deki Sosyalist baskıya yönelik saldırı ve yıldıma politikalarını anlattı, saldırılara karşı daha aktif destek istedi. Proletarya partisinin Türkiye'de varmış olduğu nokta ve Barbara ile 5 yoldaşının katledilmesinden de söz etti.

Geceye TKP/ML İsviçre Parti Örgütü dışında Türkiye'den YDG, YDKD'de mesaj gönderdi.

Zurich Halkevi Gençlik Komitesi'nin hazırladığı "Toplumda kadın" adlı tiyatro oyunu beğenildi. 8 saat süren gece Basel Halkevi folklor ekibinin gösterisiyle son buldu.

Gece için 1200 bilet satıldı. 1000 dolayında katılım oldu.

Mandela'nın danışmanı öldürüldü

Afrika Ulusal Kongresi (ANC) lideri Nelson Mandela'nın danışmanı ve Güney Afrika Komünist Partisi Genel Sekreteri Chris Hani, evinin önünde uğradığı silahlı saldırıda öldürüldü.

Hapishanedeki kıyasıyla büyük umutlar yaratan Nelson Mandela'nın beyaz rejimle uzlaşma çabalarının gün geçtikçe güçleşmesi çeşitli sorunları beraberinde getirdi. Mandela'nın bu yönüyle birçok sorunu gidermek durumunda olması Güney Afrika'nın ırkçılıkla mücadele eden liderlerinden de yardım almasını gerektiriyordu. Hem beyaz rejimle uzlaşmak hem de siyahları idare etmek durumunda ki Afrika Ulusal Kongresi lideri Nelson Mandela'nın önemli danışmanlarından Komünist Partisi Genel Sekreteri Chris Hani'nin öldürülmesi Beyaz Rejimle uzlaşma çabalarını riske soktu. Yeni Dünya Düzeni fikri çerçevesinde ABD'nin Güney Afrika'ya sunduğu çözümü Mandela ve çevresi benimsemiş olmasına rağmen Beyaz Rejim bu çözümü benimsemişti. Güney Afrika'da radikal kesimlerin de varlığı sorunu boyutlandırıyor. Ancak Chris Hani'nin öldürülmesi şu halıyla Beyaz Rejime fırsatlar yaratıyor. Johannesburg kentinde Hani'nin öldürülmesi olaylarına yol açtı. Halk ırkçılıkla mücadelede belli yerli olan Hani'nin öldürülmesini protesto etti. Olayların boyutlanmasından çekinen Mandela halkı yatıştırmak için çağrılarda bulundu. Bu arada Yeni Dünya Düzeninin patronu ABD'nin Dışişleri Bakanı Warren Christopher'un Hani'nin öldürülmesinden üzüntü duyduğunu belirterek, onu "demokrasi ve eşitliğin bayrağı" olarak değerlendirmesi dikkat çekti.

Tekelci Alman devleti "ilticayı" imkansız hale getirdi!

Avrupa Türkiye'li İşçiler Konfederasyonunun yayın organı Mücadele dergisinin 116. sayısında çıkan bu yazıyı olduğu gibi okurlarımıza sunuyoruz.

Geçtiğimiz günlerde, koalisyon partilerinin ayırdan beri günün konusunu ettiği, mülteci yasanında yapılacak değişiklikleri gerçekleştirmek için, faşist partileri kışkırtarak sonuçlandı. 1990'da Berlin duvarının yıkılmasıyla sözde insanlara "özgürlük", "demokrasi" ve "adalet" vaad eden Alman emperyalist devleti şimdi etrafı daha güçlü bir duvarla çevrilmiş olarak Avrupa'nın ortasında bulunmaktadır.

Doğu Avrupa'nın ve Sovyet Sosyal emperyalizminin geriletme ve dağıtma sürecinde önemli payı olan Alman emperyalist devleti, timsah göz yaşlarıyla bu rejimlerin kendi halklarına uyguladığı baskılara karşı olduğunu insan hakları vs. savunucusu" pozlara bürünerek kendi halkına sözde onların yanındaymış gibi görünerek kandırmaya çalıştı.

1989'da sosyal-faşist Çavuşesku'ya karşı ayaklandığı kitleleri şimdi trenle topluca Romanya'ya göndererek faşist İlyesko rejimine teslim ediyor.

Dağın Sovyetler Birliği Cumhuriyetlerinde 10 milyondan fazla kişi Avrupa yolunda. Bu durum sonucu batı Avrupaya gelen akımı önlemek için Alman devletinin sözcüleri "artık bindikleri sandalın dolduğunu ve böyle devam ederse hepimizin batıp boğulacağını" düşüncesini yaydılar. Bununla Almanya'daki krizin sorumlusu yabancılar gösterilerek, yabancıların karşı ırkçı eylemlerini gerçekleştiren Neo-Nazi (NPD Milliyyətçi) Alman Partisi, REP Cumhuriyetçiler) ve bir dizi yeni kurulan faşist parti ve akımları hareketle geçerek, günün esas sorunun gözlerden kaçırılmaya çalışıldılar.

Burjuva araştırmacılara göre Batı-

Avrupaya giden insan akımı çeşitli kategorilere ayrılmaktadır. Bunlar:

- Ekonomik zorluklar sonucu göç yolunu tutanlar.
- Hayat boyunca değişik yerlerde yaşamayı "yaşam biçimi" olarak gören hareketli kesim olan çingeneler.
- Savaş ve benzeri olaylardan dolayı kaçınlılar.
- Politik sebeplerden dolayı ülkelerini terk edenler (bunnulla yalnız burjuva düzen arası çelişkileri kastediyorlar).

Bu sebepten dolayı Avrupa zenginliğinin kabi olan Almanya'ya geldiğini bildirmek zorundadır. Bunu gizlemesi halinde iltica dilekçesi işleme konulmadan red edilebilir.

Avrupa topluluğuna ait ülke sınırından Almanya'ya veya Cenevre mülteci ve insan hakları sözleşmesine imza koymuş bir ülkenin Almanya'ya olan sınırından giriş yapan ve iltica talebinde bulunan kişi sınırın derhal geri çevrilir. Bununla Polonya, Çe-

koslavakya ve insan haklarını güvence altına alan İsviçre, Holanda, Avusturya vs. kastedilmektedir. Böylece Almanya etrafı "güvençeli" devletlerle çevrilmiştir. Bunlar iltica talebinde bulunan kişileri kendilerinin can güvenliğinin olmadıgı yere, yani ülkelere göndermezler.

İlticaya baş vuran kişinin itiraz hakları da kısıtlanmaktadır. birinci itirazına giyabında tek yargı karar verilmekte ve 6-8 hafta süresinde iltica işlemini sonuçlandırmaktadır. Tabi bu kişilerin işlemlerinin erken yürütülebilmesi için toplu kamplar kurulmuştur.

Yine bir dizi ülkeden gelecek olan insanların ilticaları, "güvenilir ülke" gurubuna girdiğinden dolayı direkt reddedilmekte ve bu kişilerin itirazını kendi ülkelerindeki Alman konsolosluklarında yapabilirler.

Yine dünyadaki ülkelerin listesi çıkarılacak, bu ülkelerden gelen kişiler ülke listelerindeki değerlendirilme-

lere göre iltica muamelesine tabi tutulacaklardır. Bunlara benzer bir çok önlem daha da sayabiliriz. Çünkü bunlar ne kadar engelleyici önlem varsa hepsine başvurmadık geri kalmıyacaklardır.

Bunun esas kistası Alman emperyalist devletinin insan haklarını savunmasından değil, kendisi için iş gücü açığını, ihtiyaçlarını ve siyasi-ekonomik çıkarı doğrultusunda davranmaktadır.

Bu sebepten dolayı biz devrimciler özellikle bu şartlarda olağanüstü görevler düşmektedir. Çeşitli sebeplerden dolayı gelen ilticacıların burada kalmasından bir takım kırılmaları kendilerinin kurtuluşu olmadığında kavratmak, emperyalizme karşı gelişen sosyal ve sınıfsal mücadelede yerimizi almak için çaba harcamalıyız. Yurt dışında ilticacıların yarattığı devrimciler açısından siyasi olumsuzluklar ortadadır. Bu olumsuzlukları bertaraf etmek için ATIK ve diğer benzeri kuruluşlara büyük görevler düşmektedir.

İltica başvurusunda bulunan bir çok kişinin ifadesine baktığımızda içerigin bir örgütünü ileri seviyesinde ki bir kişilerin ifadesine den düşüştüğü anlamı mümkündür. Daha sonra bu kişilerin ifadenin içeriği doğrultusunda bir çaba harcamadan işleri bitince yozlaşıp gitmekte ve hatta çirkin işlere dahi o örgütün vs. adını da buluşturmaktadır. Tabi ki bu da devrimci, devrimciler ve halka olumsuzluklar, dezavantajlar getirmektedir. Bunun için iltica talebinde bulunan kişilerin demelerde vs. ilişkiye geçtiklerinde kendi ifadelerinin içeriği konusunda çalışmaları bunun bir sorumluluk gereği olduğu kavratılmaktadır.

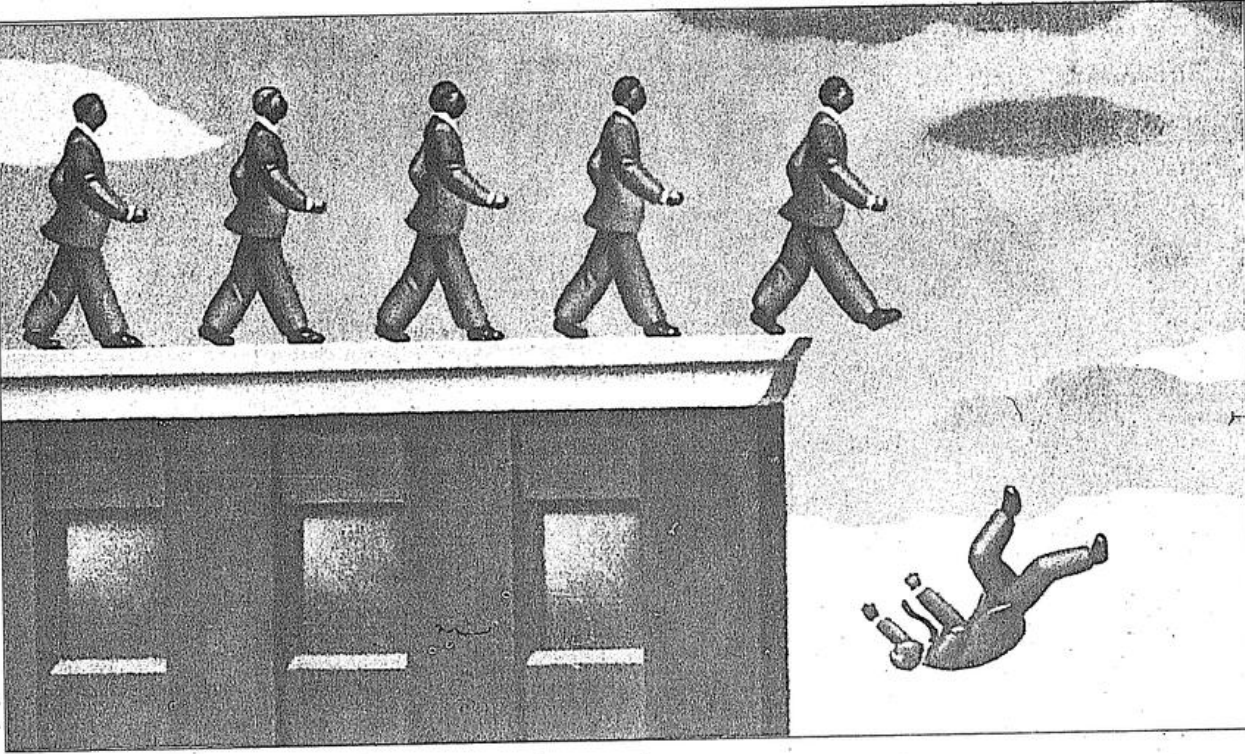
Bunu kabullenmeyen kişilerin devrim ve örgüt çıkışı ve bu uğurda ölmüş devrim şehitlerinin saygınlığını sömürmeye haklarını olmadığı kavratılmaktadır.

Yerli ve yabancı emekçiler iltica hakının gaspına karşı meydanlara döktüdü.

Fransa'da seçimler

Ve işte şimdi emperyalist çelişkiler Avrupa'da keskinleşiyor. Kriz tekeli burjuvazi uçurumun başına götürüyor. Başta sömürge ve yarı sömürge ülkelerin emekçilerinin sınıf mücadelesi olmak üzere bu düşüşü daha da hızlandırıyor.

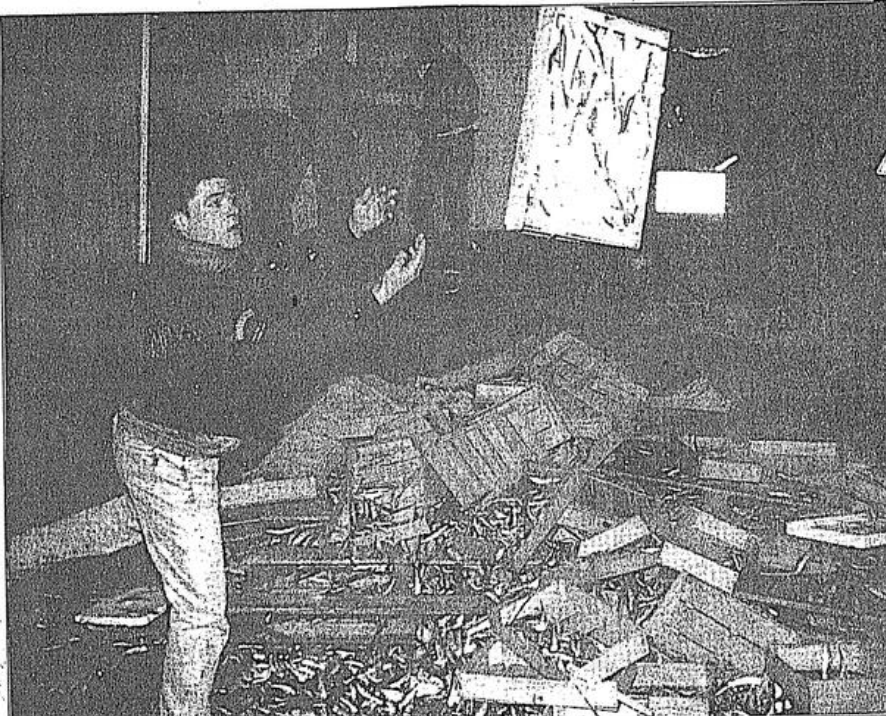
'Bir Fransız 70 Vietnamlıya bedeldir'

28 Mart Pazar günü, Fransa'da genel seçimlerin ikinci turu sonuçlandı. Sağ koalisyon, parlamentodaki 577 sandalyeden 467'sini aldı. Bu sonuçlarla Fransa'da 2. Dünya Savaşı'nı izleyen dönemden sonraki en güçlü sağ iktidar işbaşına gelmiş oldu. Sağ koalisyonu Cumhuriyet İçin Birlik Partisi (RPR) ile Fransa Demokrasisi İçin Birlik Partisi (UDF) oluşturuyor. "Sosyalist" Parti, 68'den bu yana en düşük oyunu aldı ve eski Başbakan Fabius "soçmenler bize ağır bir ceza vermiştir. Bu zamanın, yıpranmanın, işsizliğin, düş kırıklığının cezasıdır ve sert bir cezadır" diyerek kararı "saygıyla" karşıladı. RPR başkanı Chirac ise yaptığı zafer konuşmasında "sosyalistlerin" çökerttiği ekonomiyi düzeltmek için hemen işe girişceklerini açıkladı.

Fransız medyası, olayı "Deprem", "Hezimet", "Boğulma" çığlıklarıyla karşıladı. Olay gerici medya tarafından çığlıklarla karşılanırsa, aslında çığlıklar yetersizdi. Parlamento çok küçük ve aldatıcı bir göstergedir. Belki "sol" çok büyük bir yenilgi almıştı ama bu ilk yenilgi değildi. Daha önce de Başkan Mitterand yine sağcı bir hükümetle iktidarı paylaşmıştı. Peki çığlıklar neden yetersizdi? Çünkü emperyalizm 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana en derin krizini yaşamaktadır ve Fransız emperyalistleri bu krizin dışında değildir.

POLİTİK ADILIK

Chirac seçim meydanlarında şöyle haykırıyordu: "Müdahalesiz ekonomi 1 milyon yeni iş alanı yaratacaktır". Ve göle çaldığı maya tuttu. Devlet ekonomiyi nasıl müdahale etmekteydi? Fransa'da bir fabrika işçisine yapılan saatbaşı ödeme 15.23 dolardır fakat sosyal güvenlik ve çalışma vergileri bu gelirin % 28.6'sıdır. Oysa Almanya'da bu oran 21.53 dolara % 22, ABD'de 14.77 dolara, % 20.2, Japonya'da ise 12.64 dolara % 13.1 dir. Yani "sosyal iyileştirmelere" ayrılan pay Fransa'da, Avrupa ve ABD'ye göre çok yüksektir. Fazla üretim sonucu sıkışık Fransız egemen sınıfları, maliyetlerini düşürmeye çalışıyorlar. Marcel Albert bir giyim şirketi patronu ve şöyle diyor: "1 Fransız işçi maliyetleriyle 9 Faslı, 25 Taylandlı, 35 Çinli, 60 Rus veya 70 Vietnamlı çalıştırabilirim". Fransa'da en karlı sektörlerden

Paris meydanlarında protestocu balıklar. Sağ itilak (RPR Başkanı Jacques Chirac (üst), Giscard d'Estaing (alt)) sosyalistlerin çökerttiği ekonomiyi düzeltmek için hemen işe girişeceklerini açıkladılar

birisi olan giyim- tasarımı sektöründe '91 yılından bu yana 50.000 iş kaybı gerçekleşmiş ve bu rakamın 200.000'e ulaşması bekleniyor.

Emperyalist rekabet açısından Fransa, Almanya'ya göre zayıf fakat İngiltere'ye göre güçlüdür. Örneğin Almanya ile ihracat-ithalat oranları hemen hemen denktir. Fakat son dönemlerde İngiltere'yi kaderine terkeden ve Almanya ile pazarlık gücünü korumak isteyen Fransa, ABD'ye ödünler vermiştir. Avrupa'nın en güçlü tarım ülkesi Fransa'dır. Fakat fazla üretim ve pazar bulamama, Fransız emperyalistlerini tarım ürünlerinin ihracat fiyatlarını düşürmeye itti. Diğer yandan ise Almanya ile ortak tesis edilmesi planlanan Fransız-Alman Avrupa ordusu çalışmaları yürütülmektedir. Fakat tarım ürünlerinin ih-

raç fiyatlarının düşürülmesi bazı "pürüzleri" de getirdi. Şubat aysonlarında 300 balıkçı Paris merkezindeki marketleri basarak 800 ton (3.6 milyon dolar) balığı ihya ettiler. 2 Mart'ta ise kuzey şehirlerini birbirine bağlayan anayollar patates üreticileri tarafından patates dökülerek kapatıldı. Bütün bunlar kaçınılmaz sonuçlardı ve sürecekti. Buna rağmen Chirac 1 milyon yeni iş alanı yaratılmasından bahsetmektedir. Nobel ödüllü ekonomi uzmanı Maurice Alais şöyle diyor: "Bunların tümü politik adildir, politik bağağılıktır. Fakat doğruyu söyleyemezsiniz seçimleri kazanamazsınız."

Halihazırda işsizlik oranı % 10.6'da seyrediyor ve yükselme eğilimli bu oranı nasıl düşüreceklerini düşünen Fransız emperyalistleri, 3 milyon işsiz genç yeni işsizleri kaçınılmaz olarak

ekleyecekler. Fransız işçi sınıfı ise uzlaşma eğilimleri içerisindedir. Birkaç şirket geçici işten çıkarılmaları dayatmaktadır. Çalışanlar ise net faydaları eksilmediği sürece daha düşük ücreti kabul ediyorlar (Söz konusu net fayda düşen ücretlerle verilen sosyal yardımların toplamıyla bulunuyor).

SIYASİ ÇIKMAZ

Jean-Luc Parodi, Paris Politik Çalışma Enstitüsü profesörü. Halkın siyasi psikolojisini şöyle anlatıyor: "1981 öncesi sağ için çalıştık. Sonra sol ve tekrar sağ. Ve gördük ki hiçbir bunalımı yenemedi. Böylece politik umutlarımız, bir çekül gibi dibe indi."

Fransız emperyalistleri için bir teselli olacaksa, kendileri bunalım denizinde yalnız değildir. İngiltere,

Avrupa'nın en yıpranmış emperyalist ülkesidir. Almanya Doğu'yu yuttu fakat hazmedemeyecektir; şimdiden en büyük sektörlerinden çelik sektöründe maliyet azaltmak için işçi çıkarılmaktadır.

Diğer yandan ABD tüm Avrupa'yı baskılamaktadır. Avrupa'nın 30 yıllık jandarması ABD'dir ve Alman-Fransız Ekonomik-Politik ittifakına izin vermemektedir.

Başkan Mao "Çelişkilerin kalbi Avrupa'dadır" demişti. Ve işte şimdi emperyalist çelişkiler Avrupa'da keskinleşiyor. Bir kalp sektesi yakındır ve bu sekte tüm vücudu komaya sokacaktır. Sömürge ülkelerin işçi sınıflarının ve emekçilerinin önünde, ölen eskiden doğacak yeni bebeğin ebeliğini yapmak bugün daha yakıcı bir görev olarak durmaktadır.